"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 185 — 1928 Federated Pressin jäsen Tiistaina, elok. 28 p:nä — Thuesday, August 28 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Vastalause Suomen valkoterrorin johdosta

NEUVOSTOLIITON JA NORJAN AMMATTIJÄRJESTÖT VETOAVAT KOKO MAAILMAN KÖYHÄLISTÖÖN

MOSKOVA, heinäk. 28. — (Myöhästynyt). — Neuvostoliiton ammattiunioiden keskuskomitean puhemiehistö sekä Norjan ammattijärjestö ovat osoittaneet julistuksen koko maailman työväestölle, jossa kehoitetaan järjestämään joukkomielenosoituksia vastalauseeksi Suomen fascistien Suomen työväenluokkaa vastaan kohdistamien väkivallan tekojen johdosta.

Vetoomuksessa osoitetaan, että Suomen poliisi toimitti huhtik. joukkovangitsemisia kautta koko maan. Työväen ja ammatillisten järjestöjen edustajia vangittiin, työväenlehtiä lakkautettiin ja kotitarkastuksia suoritettiin monien lehtien toimituksissa.

Valtiollinen poliisi ja Suomen hallitus koettavat etsiä oikeutusta tälle uudelle valkoterrorin hyökkäykselleen, väittämällä, että vangitut ovat syyllisiä kommunistiseen toimintaan. Kapitalistinen sanomalehdistö koettaa parhaansa uskotella poliisin uhrien olevan valtionpettureita.

Valtiollisen poliisin ja porvarilehdistön valheet eivät kuitenkaan voi salata Suomen työläisiltä sekä koko maailmalta totuutta tästä uudesta valkoterrorin aallosta, joka on kohdistettu kokonaisuudessaan nopeasti kasvavaa Suomen työväenliikettä vastaan.

Kaikkien maiden työläisten on pantava vastalauseensa Suomen valkoterroria vastaan, joka terrori on suunnattu Suomen proletariaattia vastaan ja on ominainen kapitalismin hyökkäyksille työläisiä vastaan koko maailmassa.

Suuri vesielävä tarttunut syöttiin ja koukkuun

Soolainen Seppälä saanut seitsemän jalan pituisen ja kahdensadan paunan painoisen sammen

SAULT STE. MARIE, Ont., elok. 27. — Algoman suolat. veden valas onkin osottautunut suureksi sammeksi, joka on tarttunut täällä juuri pikkukoskien yläpuolella W. Seppälän pyydyksiin hänen pyytäessaan haukia. Hän oli pyydystämässä kaloja noin 200 jalan pituisen metallisiimauistimen avulla, ollen syöttinä sianlihan kappale.

Hänen pyydyksensä oli tarttunut kiveen ja 16 jalkainen vene pysäytettiin pyydyksen irrottamista varten, kun sitä toimitettaessa tarttui koukkuun valtava kala, joka osottautui myöhemmin seitsemän jalan pituiseksi ja noin 200 naulan painoiseksi sammeksi. Seppälä taisteli yhdeksän vuotiaan poikansa Sulon kera otuksen kanssa noin tunnin ajan ja saatuaan elävän vedenpinnalle, hänellä ei ollut keinoa sen vedestä nostamiseksi.

Ainoana aseena heillä oli noin kymmenen naulan painoinen kivi, mitä he olivat käyttäneet veneen ankkurina. Pojan pitäessä kalan päätä vedenpinnalla, vasaroi Seppälä kivellä sitä kunnes kala oli niin pökertynyt, että voitiin nostaa laidan yli veneeseen. Tämän jälkeen Seppälä heittäytyi kalan päälle ja poikanen ryhtyi melomaan venettä rantaan.

Kaviaaria saatiin tästä suuresta saaliista noin 30 naulaa.

Kiinalaiset ja heidän valkoinen naistyövoimansa

Torontossa on esitetty vaatimuksia vanhan asiaa koskevan lain voimaansaattamiseksi

TORONTO, elok. 28. — Noin neljätoista vuotta takaperin hyväksyttiin maakunnassa laki, jossa kielletään kiinalaisia pitämästä palveluksessaan valkoihoisia naistyöläisiä, mutta lakia ei ole saatettu voimaan sen jälkeen. Nyt on täällä esitetty vaatimuksia sen voimaansaattamisesta, vaikka tilanteessa ei ole ollut havaittavissa mitään sellaista, mikä olisi antanut aihetta moisen vaatimuksen esittämiseen.

Kiinalaisten Ontarion maakuntaa käsittävä yhdistys, johon kuuluu noin 8,000 jäsentä, on päättänyt tehdä kaiken voitavansa estääkseen mainitun lain voimaansaattamisen maakunnassa. Naistyövoimaa käyttävät kiinalaiset etupäässä ravintoloissa ja niissäkin kiireimpinä aikoina, kuten päivällisen ja iltasen aikaan.

Canadan kansallinen näyttely avattu

TORONTO, elok. 25. — Alottaen 50:nnen toimintavuotensa avattiin Canadan kansallinen näyttely täällä eilen suurilla juhlallisuuksilla. Canadan kenraalikuvernööri loordi Willingdon pani näyttelyn käyntiin painamalla nappia. Avajaispuheensa yhteydessä hän esitti Englannin kuninkaan ja kruununperillisen terveiset.

Näyttely-yrityksen päämies Thomas Bradshaw sanoi näyttelyä "maan näyteikkunaksi."

Sateisesta säästä huolimatta oli avauspäivänä näyttelyssä yleisöä noin 48,000 henkeä.

Poliisit pieksävät lakkolaisia New Bedfordissa

Muuan työläinen paholnpidelty, koska kieltäytyy lähtemästä oman kotinsa edustalta

NEW BEDFORD, Mass., elok. 25. — Poliisi hyökkäsi ja raa'asti pahoinpiteli eilen Joseph Freitas-nimistä kutomotehtaan lakkolaista, iskien häntä nyrkkiraudalla päähän ja kasvoihin niin pahoja haavoja, että lääkärin täytyi ommella haavat umpeen.

Freitas oli seisomassa oman talonsa edustalla, kun poliisi saapui kohdalle käskien häntä kävelemään edelleen. F. kuitenkin katsoi, että hänellä on oikeus oleskella oman talonsa kohdalla. Poliisiroisto kimpaantui tällöin vastustuksesta ja ryhtyi mukiloimaan uhriaan. Freitasin poika ja 18-vuot. Antonio Souxa-niminen lakkolainen kiirehtivät uhrin avuksi, tullen vangituiksi, kun kolme poliisia yhtyi hyökkäykseen heitä vastaan.

Eli Keller-niminen lakonjohtaja on kertonut, että poliisin hyökkäysten kärjistyminen viime aikoina on johtunut siitä valtavasta voimasta, mitä lakkolaisten unio osotti Murdockin tervehdysmielenosoituksen ja Sacco-Vanzettikokousten yhteydessä.

Lakkolaiset pitäneet toisen suuren Sacco-Vanzetti mielenosoituksen

New Bedford, elok. 25. — Kaupungin pohjoispäässä pidettiin toissa iltana toinen suuri mielenosoitus kapitalistisen oikeuden murhaamien Saccon ja Vanzettin muistolle. Huolimatta siitä, että tuhannet työläiset olivat ottaneet osaa ensimäiseen Sacco-Vanzettikokoukseen, kokoontui tähän toiseen tilaisuuteen vielä yli 3,000 työläistä.

Mustalla ja punaisella verhoitulta puhujalavalta puhuivat Murdock, Fred Beals, Helen Zakovski, Zelms ja Figuedo. Viimeksimainittu, edustaen kommunistista nuorten työläisten liittoa, ja kuvasi oikeusmurhan historiaa, ja lopetti kehoittamalla taisteluun kapitalismia ja kapitalistista "oikeutta" vastaan.

Kun ehdotettiin hyväksymään päätöslauselma, missä vaadittiin Warren K. Billingin ja Tom Mooneyn sekä Centralian ynnä kaikkien luokkasotavankien vapauttamista Yhdysvalloissa, nousivat 3,000 kättä ilmaan näiden vaatimusten tukemiseksi.

Trotsky kannattaa puhdasta proletariaatin diktatuuria

Lähettänyt Kommunistisen Internationalen kongressille kirjeen, jossa selittää mielipiteitään

MOSKOVA, elok. 25. — Ent. sotakomissaari Leon Trotsky on lähettänyt Kominternin kongressille kirjeen, jossa huomautetaan, että hän kannattaa puhtaan proletariaatin diktatuurin julistamista Kiinassa eroitetuksena työläisten ja talonpoikain hallinnosta. Kirjeessä sovellutetaan tätä periaatetta muihinkin maihin, ja sanotaan että on mahdotonta rakentaa kommunistista valtiota yhdessä maassa, jos maailman vallankumous ei kiirehdi sen avuksi. Kirje on herättänyt kongressissa melkoista huomiota.

RUOKOTON TAPA

Tecsoc, — Puolalaisilla morsiameilla on joskus kurjat olot. Vanhan traditsionin mukaan on morsiamen suudeltava jokaista häävierasta. Eräässä kylässä oli äskettäin häät, jossa oli 7001 vierasta. Kesti neljä tuntia ennen kun morsian oli selviytynyt tehtävästään.

TAASKIN UITU KANAALIN POIKKI

Dover, Englanti, elok. 25. — Miss Laddie Sharp-niminen lontoolainen tyttö ui Englannin kanaalin poikki eilen, saapuen Ranskasta Englannin puolelle 15 tunnissa 5 minuutissa, mikä on ainoastaan n. puoli tuntia huonompi, kuin Gertrude Ederlen ennätys. Sharp on 17-vuot. ja harjoittanut uintia 10 vuotiaasta lähtien.

Vallankumouksellinen tilanne vallitsee Jugoslaviassa

FASCISTIHALLITUS UHKAA KUKISTAVANSA KROATIALAISTEN VASTARINNAN, JOKA ON KEHITTYNYT KAPINALIIKKEEKSI

ZAGREB, Kroatia, elok. 26. — Kautta koko Dalmatian ja monissa paikoissa Kroatiaa, jatkuvat väestön joukkomielenosoitukset Belgradin hallitusta vastaan, joka vastoin dalmatialaisten ja kroatialaisten tiukkaa vastustusta oli tynkäparlamentillaan vahvistuttanut fascistisen Nettunon sopimuksen, mikä takaa Mussolinin valtiolle erikoisoikeuksia Adrianmeren rannikolla. Dalmatiassa on ollut myöskin kiihkeitä mielenosoituksia Italiaa vastaan.

Essegissä on vangittu paljon yliopplilaita ja talonpoikia Raditchin muistolle järjestetyn mielenosoituksen yhteydessä, mikä oli samalla käännetty Belgradin hallitusta vastaan sen harjoittaman vähemmistökansallisuuksien sortoa vastaan.

Kroatialaisten johtajat epäröivät

Kroatian talonpoikaispuolueen sihteeri, tohtori Krnjevic, on haastattelussa lausunut, että serbialaiset ovat osoittautuneet kroatialaisten vihollisiksi, sillä kun kaikki muut keinot kroatialaisten ja serbialaisten välisen ristiriidan selvittämiseksi epäonnistui, murhasivat he kroatialaisten presidentin. Jotta kroatialaiset voisivat saavuttaa sille kuuluvat oikeudet, on valtio jaettava. Sellainen on kroatialaisten yleinen mielipide. He vaativat Belgradin sorrosta vapaata Kroatiaa, mutta johtajat kuitenkin näyttävät asettuvan passiivisen vastustuksen kannalle, sillä edellä mainittu Krnjevic selitti, että "me johtajat emme halua sitä (Jugoslavian hajoittamista), koska se olisi vastoin rauhansopimusta", eikä hän myöskään voinut selittää, mitä muita keinoja voitaisiin käyttää "Kroatian vapauttamiseksi", tyytyen vain huomautukseen, että "saamme nähdä".

Belgradin hallitus aikoo nujertaa kroatialaisten kansallisen liikkeen

Belgrad, elok. 29 — Pääministeri Koroshets on ilmoittanut, että hallitus tulee keksimään keinoja "pakoittaakseen kroatialaiset kunnioittamaan perustuslakia" Separatistiparlamentin kokoontumista Ljublanaan ja kroatialaisten itsenäistymisjulistuksia piti hän kapinoimisena, ja varoitti, ettei hallitus voi suvaita sellaista agitatsionia. Belgradin hallituspiirit ovat erittäin suuttuneita sen johdosta, että Kroatian talonpoikaispuolue oli lähettänyt sihteerinsä parlamenttiliiton kongressiin ja samalla julistanut hallituksen edustajat kongressissa kelvottomiksi, koska ne ovat vain serbialaisia.

Manitoban kalainmyyntirengas

Tähän mennessä saatu noin 250 jäsensopimusta

WINNIPEG, elok. 28. — Äskettäin alulle pantu Manitoban kalastajain saaliin myyntirenkaan perustaminen on edistynyt siinä määrin, että maakunnan 2,000 kalastajasta on 250 allekirjottanut sopimuksen, missä suostuvat myymään saaliinsa renkaan kautta. Kun maakunnan vuotuinen saalis on noin 18 miljoonan dollarin arvoinen, niin lasketaan renkaaseen ryhtyneiden edustavan siitä noin seitsemää miljoonaa dollaria, eli lähes 40 prosenttia. Renkaan jäsenyyteen ryhtyneet kalastavat Manitoban ja Winnipegosis järvissä.

Winnipeg järvessä kalastavat eivät ole halukkaita ryhtymään jäseniksi, ellei rengas voi toimittaa markkinoille heidän kesäsaalistaan. Rengas, joka piti täällä äskettäin kokoustaan, tulee tekemään parhaansa heidän toivomuksensa täyttämiseksi.

Välikädet vievät suurimman osan kuluttajain maksamasta hinnasta

Kun yhdysvaltalaiset kuluttajat maksavat Manitoban kalasta 35 senttiä ja enemmänkin naulalta, niin eivät kalastajat saa siitä muuta kuin seitsemän tai kahdeksan senttiä naulalta. Tämän suuren hinnaneron poistaminen on renkaan ensimäisenä tarkotuksena.

66 NAISTA 10 MAILIN UINTIIN

Toronto, elok. 28. — Täällä huomenna alkavaan Wrigleyn naisten kymmenen mailin marathonuintiin tulee ottamaan osaa yhteensä 66 naista, jotka kilpailevat tarjolla olevasta 10,000 dollarin ensimäisestä palkinnosta. Kilpailijoiden joukossa lienee neljä suomalaistakin.

Virallisesti ei tiedetä mitään

SIIRTOLAISASIAIN APULAISMINISTERI ANTANUT SELOSTUKSEN ELONKORJUUTYÖLÄISTEN VALITUKSIEN JOHDOSTA

OTTAWA, elok. 28. — Elonkorjuutyöläisiä koskevien valituksien johdosta on siirtolaisasiain apulaisministeri W. J. Egan antanut selityksen, että ministeriölle ei ole vielä saapunut ainoatakaan "virallista" tiedotusta brittiläisille kaivostyöläis-elonkorjaajille tarjotuista huonoista palkoista ja heitä kohdanneesta työttömyydestä.

Egan myöntää, että joissakin piireissä saattaa olla vaikeata sijoittaa kaikkia miehiä heti työhön, vaikka muutamien päivien kuluessa toivotaan kyettävän sijoittamaan kaikki miehet työhön.

Hän sanoo hallituksen ryhtyneen toimenpiteisiin, että sellaisista seuduista, joissa on liikaa työvoimaa, siirretään sitä niille seuduille, joissa työvoimaa tarvitaan.

Tunnustanut varastaneensa 37,000 dollaria

OTTAWA, elok. 27. — Eilen tunnusti täkäläisessä poliisioikeudessa entinen Standard pankin rahastonhoitaja Gerald W. Bennett itsensä syylliseksi 37,000 dollarin varastamiseen mainitulta pankilta.

Varkaus tapahtui kesäkuun 5 päivänä, minkä jälkeen hän lähti karkuun lännelle, missä hänet vangittiin äskettäin Nelsonissa, B. C.

Hänet tullaan tuomitsemaan syyskuun 4 päivänä.

Elonkorjuussa on tarjottu palkaksi dollari päivältä

23 ENGLANNISTA TUOTETTUA MIESTÄ VAILLA TYÖTÄ, KUN EIVÄT HYVÄKSY KURJIA TARJOUKSIA

WINNIPEG, elok. 27. — Liverpoolilainen Walter James on käynyt 23 maahan tuotetun kaivostyöläis-elonkorjaajan puolesta valittamassa kurjaa asemaansa ja huonoa kohteluaan ynnä lupausten pettämistä kaupungin valtuusmiehille. Hän sanoi tehneensä lukuisia onnistumattomia yrityksiä työn saantiin Portage piirissä. Hän myönsi erään maanviljelijän tarjonneen hänelle dollarin päivältä "koetusajalta", mutta vaikka hän tiesikin itsensä kokemattomaksi elonkorjuutöihin, niin oli hän kieltäytynyt hyväksymästä tarjousta. Hän selittää hallituksen edustajan taanneen suusanallisesti heille työnvälitystoimiston kautta kolmesta viiteen puntaan (noin 15—25 dollariin) viikossa, ennen Englannista lähtöä.

Hän kulkeutui edelleen Knoxiin, missä ei myöskään ollut työtä saatavissa ja missä hän yhtyi 13 miehen joukkoon, joka oli samassa asemassa. He päättivät kulkea rautateitse Winnipegiin ja nousivat junaan, mutta kun tovereillaan ei ollut kyytirahaa, niin pantiin heidät pois junasta ja kävelevät jalan takaisin Winnipegiin. Ansioiden ollessa näin kurjat eivät miehet saa ansaituksi matkarahoja takaisin Englantiin, vaan ovat vastoin tahtoaankin pakotetut jäämään Canadaan.

James sanoi, että rautatien puolesta on tarjottu hänelle työtä kolmen dollarin päiväpalkalla Saskatoonin piirissä ja on luvattu maksaa kyyti sinne, mutta ei oltu taattu paluukyytiä.

Hän sanoo edustavansa kaikkiaan 23 samassa asemassa olevaa miestä, joista joillekin on samoin tarjoiltu dollarin päiväpalkkoja.

Englannin hallitus on päässyt eroon osasta työttömiä, josta Canadan työnantajat ovat hyvillään, sillä heillä on tulevana talvena tarjolla halpaa työvoimaa, kun työttömien armeija alkaa nyt jo muodostumaan.

Montreal, elok. 28. — Kun Ontarion maakuntahallitus on päättänyt rakennuttaa vesivoimalaitoksen Ear Fallsiin, noin 30 mailin etäisyydessä huomattavimmista kaivosyrityksistä Red Laken alueella, pidetään alueen kaivostuotannon kehittymistä varmana asiana. Sillä voiman puute on ollut yksi huomattavampia vaikeuksia alueen mineraalirikkauksien kehittämisessä ja tutkimisessa.

Kuusi henkeä on saanut surmansa lentorikossa

VANCOUVER — SEATTLE LENTOKONE OLLUT KATEISSA LAUANTAISTA ALKAEN

VICTORIA, B. C., elok. 26. — Kuusi henkeä uskotaan saaneen surmansa lentokoneonnettomuudessa, sillä säännöllistä lentoliikennettä Vancouverin ja Seattlen välillä harjottanut lentokone on ollut kateissa kuuden matkustajansa kanssa lauantaista alkaen. Lentokone lähti täältä lauantai-aamuna eikä siitä ole kuulunut tietoja sen jälkeen.

Etsijät ovat tavanneet suuren öljyläikän vedessä Port Townsendin läheisyydessä. Samoin kaksi hattua, jotka vesi ajoi rantaan samoilla seuduin. Erittäin sumuinen ilma on vaikeuttanut etsinnän toimittamista.

Kadonneen lentokoneen omisti British Columbia Airways Limited, joka avasi liikenteen Vancouverin, Victorian ja Seattlen välillä muutama viikko takaperin.

LENTOKONE ILMOTETAAN LÖYDETYKSI — MATKUSTAJAT KUOLLEINA

Port Townsend, Wash., elok. 27. — Tänne on saapunut täkäläiselle Yhdysvaltain rannikkovartion asemalle vahvistamaton tieto, että kadoksissa ollut Vancouver—Seattle lentokone olisi löydetty Washington Bayssa Port Angelesin ja Port Townsendin väliseltä seudulta. Matkustajat ja lentäjät ilmotetaan kuolleiksi. Rannikkovartion laivat ovat lähteneet liikkeelle tutkimaan tiedonannon todenperäisyyttä.

Surmansa saaneiksi ilmotetaan victorialainen lääkäri D. H. Holden; kaukakaisesta idästä saapunut Union Oil Companyn johtaja Thomas Lake; brittiläisen parlamentin jäsen Alexander MacCallum vaimoineen; ja lentäjät Harold Walker ja L. Carson Seattlesta.

Riiassa on erittäin kärjistynyt tilanne

250 työläistä vangittu ennen vangittujen 400:n lisäksi — Hallitus harkitsee piiritystilan julistamista

RIIKA, Latvia, elok. 24. — Taistelut riippumattomien sosialistien, lakkolaisten ja poliisin välillä jatkuivat eilen. Hallitus suunnittelee piiritystilan julistamista. Ennen vangittujen 400:n työläisen lisäksi vangittiin eilen 250 työläistä. Kerrotaan, että poliisi jatkuvasti on ammuskellut ilmaan peloittaakseen lakkolaisia alistuvaisuuteen.

Sotaministeri Kalminsch on kiireesti palannut takaisin lomaltaan. Lakkoliike, jonka 5,000 satamatyöläistä aloitti toissa päivänä vastalauseena radikaalisten ammattiunioiden lakkauttamista ja työväen luottamusmiesten oikeudenkäynneillä vainoamista vastaan, on levinnyt raitiotieläisten keskuudeen.

Riippumattomat sosialistit niinikään yhtyivät lakkoon ja järjestivät suuria ulko-ilmakokouksia protestiksi ammattiunioiden lakkauttamisen johdosta. Mellakka puhkesi kokouksen osanottajain keskuudessa, kun poliisi yritti hajoittaa kokoukset.

Porvarilehdet selittävät, että tilanne Riiassa on kehittynyt entistä "pahemmaksi", mitä ei ole ihmeteltävä, kun ottaa huomioon, että piskuisen Latvian porvaristo koettaa nujertaa työväenliikkeen samanlaisilla väkivaltakeinoilla, jotka alunperin nostattivat väestön kiihtymystä vallassaolijoita vastaan.

British Columbian munarengas

NEW WESTMINSTER, B. C., elok. 27. — British Columbian siipikarjan tuotteiden myyntirenkaan perustamisessa on ryhdytty toimenpiteisiin noin viidentuhannen jäsensopimuslomakkeen levittämiseksi sääntöjen yhteydessä maakunnan siipikarjanhoitajien keskuuteen. Fraser Valleyn ja Vancouver saaren alueilla tullaan pitämään kokouksia, joissa tarjotaan allekirjoitettavaksi kolmen vuoden myyntisopimuksia. Jäsenmaksu tulisi olemaan kolme dollaria. Jäsenyyteen tullaan ottamaan ainoastaan niitä, joilla on vähintään 200 kanaa.

Tutkimukset ovat osottaneet, että Vancouver saarella ja mannermaan rannikolla on noin 2,000 siipikarjanhoitajaa, joilla on noin 1,500,000 lintua. Noin 75 prosenttia tästä määrästä pitäisi saada renkaan jäsenyyteen, jotta sen menestys olisi taattu.

Kolmetuhatta elonkorjaajaa ollut jouten

SASKATOON, Sask., elok. 28. — Viime viikon lopulla oli tässä kaupungissa noin kolmetuhatta työtöntä elonkorjaajaa, sillä tälle seudulle oli työvoimaa virrannut runsaammin kuin viime viikon lopulla vielä tarvittiin.

Työttömyystilanteen sanotaan johtuneen siitä, että Ontariosta tulleet työläiset eivät noudattaneet käytännössä olevaa järjestelmää ja tiedustelleet Winnipegin asemilla olleilta työnvälitystoimistojen ja maakuntien edustajilta neuvoja ja ohjeita mille seudulle mennä, vaan valitsivat itse mieluisensa seudut.

Workerspuolueen valmistautuminen presidenttivaaleihin

Puolueen ehdokkaat tulevat viiden Uuden Englannin valtion vaalilippuun

NEW YORK, elok. 27. — Tämän päivän Daily Worker ilmoittaa, että Workerspuolue on päässyt järjestäytymään viiden Uuden Englannin valtion vaalilipulle. Näin tiedoittaa puolueen vaalirynnistyskomitean puheenjohtaja Alexander Trachtenberg, palattuaan kiertomatkaltaan näissä valtioissa.

Massachusetts, Rhode Island, Connecticut ja New Hampshiren valtiot tulevat jo varmuudella saamaan kommunistiset ehdokkaat vaalilippuunsa, ja sanotun ensimäisen piirin vaalikomitean päämaja Bostonissa on suunnitellut organisaattorin lähettämistä Maineen pliskatakseen tämän taantumuksellisen keskuksen yhteisrintamaan heti sen jälkeen, kun organisointi muissa valtioissa on loppuunsuoritettu.

Puolueen pääsemistä Mainen valtion vaalilipulle seurataan mielenkiinnolla, koska se sanotussa valtiossa joutuisi silloin yksin taistelemaan republikaaneja vastaan, demokraatit kun ovat luopuneet taistelusta täällä ja sosialistipuolueen toiminnan puuttuessa siellä kokonaan.

Tekstiilityöläiset kannattavat vaalitaistelua

New Bedfordissa sitoutuivat lakossa olevat tekstiilityöläiset kokoamaan puolet koko Massan valtiossa tarvittavista nimistä vaaliliiton perustamiseksi ja ehdokkaiden vaalilipulle asettamiseksi, Rhode Islandin kutomotyöläiset myöskin kääntyivät puolueen puoleen ainoana riistettävien taistelua johtavana järjestönä.

Piirin organiseeraaja vakuuttaa että puolue saadaan Mainen vaalilipulle mutta Vermontin valtio jätetään lakonrikkuri Coolidgelle ja luopio John Spargolle.

Toveri Trachtenberg selittää, että lakon edellä ei New Bedfordissa ollut minkäänlaista mainintaa ansaitsevaa kommunistista järjestöä, mutta puolueen osallisuuden vuoksi työläisten taisteluun, on nyt paikkakunnalla voimakas puoluejärjestö ja kommunistinen nuorisojärjestö.

Neekerit ovat myöskin osoittautunee Neekerit ovat myöskin osottautuneet olevansa erittäin halukkaita yhtymään kommunistien riveihin vaalitaistelussa.

Algoma Steel rakentaisi uusia tehdaslaitoksia

Jos asetettaisiin suojelustulli teräs- ja rautatavaroille

SAULT STE. MARIE, Ont., elok. 28. — Algoma Steel Corporationin taholta ilmotetaan, että sen taholta on ollut olemassa hallitukselle pysyvä tarjous suurten teräs- ja muotorautalaitosten rakentamisesta nykyisten terästehtaiden yhteyteen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hallitus on saanut aikaan riittävän ja pysyvälsen suojelustullin mainituille tuotteille.

Algoma Steelin pomomiehet sanovat, että viime vuoden kuluessa tuotettiin Yhdysvalloista Canadaan noin miljoona tonnia erimuotoista rautaa ja terästä sekä rauta- ja terästavaroita, joiden arvo oli noin 380,000,000 dollaria.

Kun Algoma Steelin takana on yhdysvaltalaista pääomaa, niin pyrkii se Canadan hallituksen suosiollisella avustuksella kilpailemaan terästrustin kanssa canadalaisista markkinoista.

Montrealin vaatetustyölakko päättynyt

MONTREAL, elok. 28. — Eilen palasivat loput lakossa olleet vaatetustyöläiset töihin viime lauantaina tehdyn sovinnon perusteella, jossa taattiin kahden vielä lakossa olleen liikkeen noin 400 työläiselle 44 tunnin työviikko ja työnantaja suostui teettämään urakkatöitä ainoastaan sellaisissa työpaikoissa, jotka ovat tunnustaneet työläisten järjestön.

Imperialistien aseenkantajat Pariisissa

SUURVALTOJEN SOTAVEHKEILYJA SALAAVA KELLOGGIN SOPIMUS ALLEKIRJOITETTU EILEN — ITALIAN FASCISTIT TUNNUSTAVAT KOKO PUUHAN POLIITTISEKSI "HEVOSLEIKIKSI"

PARIISI, elok. 27. — Kelloggin sodanvastustamissopimuksen allekirjoittivat 15 valtion edustajat loisteliain juhlallisuuksin tänään. Peläten, että suurvaltojen keskinäiset imperialiset kahnaukset ja etujen kilvoittelu voisivat vaikuttaa ehkäisevästi tähän järjestettyyn teatterinäytelmään, ovat eri maiden diplomaatit pidättäytyneet nostattamasta kinastelua ratkaisemattomista keskinäisistä kysymyksistä. Arvellaan, että 45 valtiota, Neuvostoliitto niihin luettuna tulevat tänään tai huomenna kutsuttavaksi yhtymään sopimukseen. Yhdysvallat lykkäävät Neuvostoliiton kutsumisen Ranskan tehtäväksi, välttääkseen siten tunnustamasta Neuvostoliittoa.

Kuten sanomalehdissä ilmoitettiin joku päivä takaperin, esitettiin epäilyksiä, että Ranskan ja Englannin välillä solmittu laivastosopimus merkitsisi sitä, että molemmat maat olisivat päässeet yksimielisyyteen laivastoliiton muodostamisesta muita valtoja vastaan, ja että Englanti samalla olisi tunnustanut Ranskan sotilaallisen ylivallan Euroopan mannermaahan nähden. Molempien valtioiden taholta on kuitenkin koetettu hälventää epäluuloja selittämällä, että sopimus sisältää vain sen, mitä siitä on julkisuudessa kerrottu.

Kellogg luikkinut suuren salapoliisiarmeijan suojaan Pariisiin saapuessaan

Amerikkalaiset vastaanottajat kärsivät pettymyksen, kun hallitus oli järjestänyt santarmistonsa ja salapoliisiarmeijan kuskaamaan Kelloggin eräältä aseman sivulauriilta huomaamattomasti turvaan pelätyiltä mielenosoittajilta, kun juna, jossa Kellogg matkusti, saapui Pariisiin. Täällä oli pelätty Amerikan imperialistien edustajan saavan liian kuumaa vastaanoton Pariisin työväestöltä, kun hänen tulonsa kaiken lisäksi sattui lähelle Sacco-Vanzettin kuolinpäivää, josta oikeusmurhasta Kellogg ja koko Amerikan hallitseva luokka on vastuussa. Mitään mielenosoituksia ei kuitenkaan tapahtunut.

Mussolinin lehdet kutsuvat Kelloggia idiotiksi ja selittävät, että sodankieltosopimukset ovat narripeliä

Rooma, elok. 25. — Italiassa ivataan Kelloggin sopimuksen allekirjoittamista ja sanomalehdet samalla ovat sisältäneet hyökkäyksiä Kelloggia vastaan, selittäen että ent. presidentti Wilson oli suoranainen idiotti, ja Kellogg hänen seuraajansa. "Impero" sanoo, että Amerikassa on runsaasti wilsoneja, ja kun yksi kuolee, löytyy Kellogg, joka ottaa hänen paikkansa. Lehti selittää, että Italia ei halunnut vaivata edes ulkoasiain allvaltiosihteeriään, lähettämällä häntä allekirjoittamaan sopimuksen, vaan jätti allekirjoittamisen Pariisissa olevan lähettiläänsä tehtäväksi.

Italiassa vallitsee käsitys, ettei Kelloggin sopimus huojenna, vaan kiristää poliittista jännistystä, johtaen uusiin hyökkäyksiin ja vastahyökkäyksiin. Sitä pidetään suurena poliittisena hevosleikkinä.

"Isvestija" osoittaa, että sopimus ei poista selkkausten mahdollisuutta

Moskova, elok. 25. — Hallituksen äänenkannattaja "Ivestija" kirjoituksessaan huomauttaa, että Neuvostoliiton osallistumista Kelloggin sopimukseen koskeva Yhdysvaltain allvaltiosihteeri Castlen lausunto on epäviraliinen ja suullinen, ja jättää vielä paljon epäselvyyden ja tulkinnan varaan, vaikeuttaen johtavien kysymysten pohtimista, joiden kysymysten ratkaisemista sopimukseen osallistumattomien valtioiden suhteen voitaisiin helpottaa vain siten, että näiden valtioiden oikeudet sopimuksessa valaistaisiin riittävällä selvyydellä.

Turkisten hinnat Winnipegissä

WINNIPEG, elok. 28. — Täällä pidetyissä turkishuutokaupoissa vaihtelivat sinikettujen hinnat 12—161 dollarin välillä. Ristikettujen turkista maksettiin 18—151 dollariin; ilveksien 42—60; susien 10—52; fisherien 25—80; hajunäätien 1.75—2.60; vesikkojen 16—20; ahmojen 16—20; ja majavien 11—42 dollariin.

Kaupattujen turkiksien hinnat nousivat yhteensä noin 750,000 dollariin ja oli hinnoissa havaittavissa nousua.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oman Hancksenttaja, ilmestyy Sudbury, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kuolemailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuumaa. — Kiitosilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoskirjoista tai muistovirsistä. — Hahmaanlaiset ja ruotoilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotusjien ja ilmoitusagenttaarien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotuksista etukäteen. — Tilauksia, jotka ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi entisiltään, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lahteen sisust ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 35 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos otte milloin tahansa uu vastausta ennmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa osoitteenne tarkoin ja selvästi ja mainitkaa nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Hyvinvointia, työttömyyttä, itsemurhia

Torontossa vietetään parhaillaan vuotuisia kansallisia messuja. Ne ovat järjestyslukuunsa nähden Canadan viidennetkymmenennet messut. Ne ovat todistuksena kapitalistisen Canadan talouselämän ihmeellisestä edistymisestä ja "niillä on suuri merkitys minun canadalaisten alamaisteni hyvinvointiin", kuten huomautettiin siinä tervehdyssanomassa, minkä kuningas Yrjö oli lähettänyt näiden messujen avaustilaisuudessa esitettäväksi.

Ja tämä Canada on todella "hyvinvoipa" maa. Sen totesi Ottawa Journal muutama päivä sitten seuraavanlaisella kirjotuksella: "Vuosien 1900 ja 1914 välistä ajanjaksoa on Canadassa nimitetty 'kultaiseksi ajanjaksoksi'. Mutta Canadan hyvinvointi ja vaurastuminen noiden vuosien kuluessa ei ole juuri mitään verrattuna meidän nykyiseen edistykseemme. Vuosien 1900 ja 1914 välillä oli esim. vesivoiman kehittäminen verrattain vähäpätöistä. Suuri massa- ja paperiteollisuutemme oli vasta lapsenkengissään; kaivantomme olivat kehittämättömiä ja vähä tuottavia; kauppamme oli mitätön syrjäasia nykyiseen kauppaamme verraten. Sitten vuoden 1920 on kaikkien näiden alain vaurastuminen ollut miltei ihmeteltävää. Metsämme tuottavat nykyään rikkauksia enemmän kuin mitä me osasimme edes uneksia; meidän kaivoksemme ovat maailman rikkaimpien kaivoksien luokkaan kuuluvia; voiman tuottaminen on meidän toiseksi suurin teollisuutemme; kauppamme, rautateiliikenteemme, verotulomme — sanalla sanoen kaikki, mikä osottaa niin hyvin valtion kuin myös yksityisen yritteliäisyyden hyvinvointia ja vaurastumista — ovat kasvaneet hämästyttävällä vauhdilla."

Kaikista noista Ottawa Journalin mainitsemistä seikoista on kansallisilla messuilla epäilemättä monenlaisia todituksia nähtävissä. Mutta tähän kapitalistisen Canadan ihmeelliseen edistymiseen on erottamattomasti yhdistettynä myös eräitä toisia seikkoja, joihin nähden kansalliset messut, kuningas Yrjö ja Ottawa Journal vaikenevat, eivät tahdo niistä mitään tietää.

Riti rinnan Canadan kapitalistisen nopean edistymisen kanssa kasvaa ja vaurastuu myös työttömyys, jonka kaameista seurauksista saattaa antaa oikean kuvan vain työttömät itse. Hirveän työntekovauhdin takia lisääntyvät teollisuustaudit myös hämmästyttävällä vauhdilla. Muista maista tänne haalitut työläiset pitävät itsemurhaakin parempana, kuin ryhtymistä automaattiseksi työkoneeksi; tuorein esimerkki tässä suhteessa ollen muuan Edward Dougan, joka toissa päivänä hirtti itsensä Eatoniassa, Saskatchewanissa ja joka oli lähtenyt Brittein saarilta työttömyyttä pakoon tähän "hyvinvoinnin" ja "mahdollisuuksien" maahan.

Canadan hallituksen virallisiin tilastoihin perustuvat luvut osottavat, että vuoden 1919 alusta vuoden 1926 loppuun, siis juuri tuona Ottawa Journalin mainetsemana ihmeellisenä vaurastumisen ajanjaksona, Canadassa oli itsekunakin vuotena keskimäärin 136,546 henkilöä, jotka joutuivat pakolliseen työttömyyteen sekä siitä johtuvaan puutteeseen ja nälkään.

Hyvin vointi, työttömyys, itsemurhat, kulkevat käsikädessä Canadassa, kuten muissakin kapitalistisen kirouksen alaisena olevissa maissa. Hyvinvointi kuuluen vähälukuiselle mutta vallassaolevalle omistavalle luokalle; työttömyys, itsemurhat, hirveä työvauhti omistamattomalle luokalle. Semmoinen on kapitalistinen Canada.

Kommunistit ja joukot

Leninin monien kalliiden opetusten joukossa on tärkeä hänen opetuksensa kommunistien oikeasta suhteesta laajoihin työtätekeviin kansanjoukkoihin. Puolueen tulee olla kiinteässä yhteydessä niiden kanssa. Puolueen tulee kyetä ymmärrettävästi selittämään tärkeät luokkataistelukysymykset työläisjoukoille. Tämän Lenin tulkitsi seuraavassa opetuksessaan:

"Me kommunistit olemme kansanjoukkojen seassa kuten pisara meressä, emmekä me voi hallita, ellemme kykene antamaan tarkkaa huomiota kansantajuisuudelle. Muussa tapauksessa kommunistipuolue ei kykene johtamaan proletariaattia eikä proletariaatti johtamaan joukkoja, ja niin koko koneisto luhistuisi kappaleiksi."

Siis ainoastaan sillä ehdolla, että kommunistit kykenevät antamaan tarkan huomion kansantajuisuudelle, se on, ymmärtämään kansanjoukkojen ajatuksia ja näiden joukkojen mielialan ja taisteluhalun oikein tulkitsemaan, voi puolueemme saada kunnian tulla johtavaksi tekijäksi.

"Ikuisen rauhan" tekijät pelkäävät totuutta

"Ikuisen rauhan" apostoli, Yhdysvaltain valtiosihteeri Kellogg — ja hänen seurassaan Canadan pääministeri Mackenzie King — astui viime perjantaiaamuna maihin Havressa, Ranskassa, ja piti hänen saapua Pariisiin saman päivän aamuna kello 10.50. Mutta kun ranskalaiset viranomaiset pelkäsivät, että kommunistit tulevat järjestämään Pariisissa suurenmoisen mielenosotuksen, ja sen avulla osottamaan Kelloggin "ikuisen rauhan" sopimuksen onttouden, niin, pelastaakseen amerikalaisen rauhan profeetan kuulemasta suorasukaisia totuuksia Pariisin raatajain suusta, kuljetettiin Kelloggin ja Mackenzie Kingin juna Pariisiin 45 minuuttia aikaisemmin määräajasta.

Tapaus on paljo puhuva. Se osottaa, että ranskalainen poliisi pelkää känsäkourain, kommunistien teräviä totuuksia varsin suuresti, jopa siinä määrin, että ryhtyy salakuljettamaan kunniavierastaan, mahtavan Yhdysvaltain valtiosihteeriä. Aikookohan Kellogg poistuakin varkain tuosta "historiallisesta" konferenssista?

"Tolstoin viikko" Neuvostoliitossa

Suuren venäläisen kirjailijan Leo Tolstoin syntymästä tulee kuluneeksi 100 vuotta ensi syyskuun 10 p:nä. Venäjällä erinäiset yhteiskunnalliset järjestöt valmistautuvat juhlimaan tuota päivää. Hallitus on myöntänyt juhlien järjestämistä varten 150,000 ruplan määrärahan. Syyskuun puolivälin vaiheilla järjestetään "Tolstoin viikko". Useissa kaupungeissa paljastetaan Tolstoin muistopatsaita ja kaikissa Tolstoille omistetuissa laitoksissa pannaan toimeen laajennuksia, kuten Jasnaja Poljanassa, Tolstoin museoissa Moskovassa ja Leningradissa ja Tolstoin talossa Moskovassa. Äskettäin ovat ilmestyneet ensimäiset osat Tolstoin kootuista teoksista, jotka julkaistaan 90 osana valtion kustannusliikkeen kustannuksella. Monet niistä ovat käsikirjotuksia, jotka nyt ilmestyvät ensi kerran painettuina. Huomattavaa osanottoa ulkomailta Tolstoijuhliin odotetaan.

"Toimetonta" rahaa

Allekirjoittanut on enempi ojankaivaja kuin kirjoitusmies, mutta kyllä ne nykyaikaiset kirjapainokoneet jauhaa luettavaa tavaraa mistä hyvänsä. Muodostuupa joistain aivan kirjailijasuuruuksia, vaikka nämä suuruudet eivät ole koskaan kyenneet antamaan kanssaihmiselleen yhtään neuvoa, joka olisi tuottanut ihmiskunnalle taloudellista tai henkistä hyötyä. Meidän sydämmellä on aina raskaana painona kanssaihmistemme hyvinvointi. Kaikkia mitä me satumme tietämään, joka voisi avustaa ihmisten hyvinvointia, emme saata pitää salaisuutena, vaikka meillä olisi varsin hyvät mahdollisuudet käyttää noita salaisuuksia omaksi persoonalliseksi hyödyksemme.

Sattui tässä hiljattain käsiini eräs henkivakuutusyhtiön makasiini, jossa kerrotaan hyödyttömästä rahasta. Siinä syytetään ulkomaalaisia, jotka eivät ymmärrä sijoittaa rahojansa hyödyllisiin laitoksiin tuottamaan voittoa itselleen. Sanotaanpa ulkomaalaisten keskuudessa tällä manterella olevan neljäsataamiljoonaa dollaria piilotettuna kaikenlaisiin mahdollisiin ja mahdottomiin paikkoihin, josta ne ei koskaan joudu tavalliseen rahan kiertokulun yhteyteen.

Allekirjoittaneen huomio kiintyi näihin raha-asioihin sen vuoksi kun alituisena vaivana on ollut rahanpuute ja hyvin ymmärtäen, että kaikilla muilla työläisillä on sama vaiva vastuksina, joka johtaa koko elämän päin hemmettiä, niin ei kukaan voine moittia, jos tässä osotamme mitkä suuret mahdollisuudet sitä on olemassa kenelle hyvänsä hankkia rahaa aivan riittävästi.

Kertomuksen sisältö on seuraava:

Eräs vaimo täytti peltikannun paperirahoilla, piilotti sen keittouuniin, ja unohtaen kokonaan mitä oli tehnyt, sytytti tulen pesään.

Vuokra-auton ajuri löyti 25,000 dollaria, kätkettynä vanhaan auton sisäkumiin.

Käytettyjen tavarain kauppias löyti ostamastaan keittouunista 4,200 dollaria.

Vaimo sytytti tulen uuniin viidellätuhannella dollarilla, kun hänen miehensä oli sattunut käärimään ne niihin sanomalehtiin, joilla vaimo tapasi sytyttää tulen, eikä mies sattunut mainitsemaan vaimolleen omista touhuistansa.

Mies kätki maalleen kannun, joka sisälsi 6,000 dollaria, luvaten ilmoittaa paikan vaimolleen ennen kuolemaansa. Mutta kuolema sattui äkkiarvaamatta ja paikka jäi ilmoittamatta.

Tässä kerrotut sattumat sisältävät vain pienen osan tuosta neljästäsadastamiljoonasta, joten rahantekomahdollisuudet ovat verrattomat, jos kertomuksessa viitattuja paikkoja ryhtyy kaivelemaan.

Työläiset uhraavat paljon enerkiaansa ja asettavat henkensä alttiiksi etsiessään kultaa erämaista. Heillä on pienet menestymisen mahdollisuudet, kun kaikkivaltias luoja, viisaudessaan ja pirullisuudessaan sotki sen kullan, kiven sekä kaikenlaisen muun moskan kanssa sekaisin. Tuota kultapitoista moskaa ei silti jaksa kovin paljoa erämaista säkillä kantaa asuttuun maailmaan, joten sen ihmistenilmoille saattamiseksi täytyy turvaantua kapitalistien apuun. Ja joka kapitalistein apuun joutuu turvaantumaan tavalla tai toisella, saa itse nuolla kynsiään.

Työläisen, joka uskoo tässä maailmassa rikastuyansa jonkun sattuman kautta, on tarpeetonta lähteä erämaihin kullanetsintään; sillä aivan yhtähyvät mahdollisuudet rikastumiseen saattaa olla, jos alkaa tarkastella "säkenhänti"-äijän kaupassa vanhoja keittouuneja, tai autokumeja. Ja voisihan sitä alkaa vaikka kuokkimaan "farmareitten" peltoja, sillä niisniistäkin voi pullahtaa esiin rahalaatikoita, joissa voi, mahdollisesti, olla kätkettynä suuriakin rahasummia.

nollisesti on, ettei kukaan kätkisi rahojaan kivenalle makaamaan toimettomana, vaan ostaa itselleen henkivakuutuksen, täten muuttaen rahansa toimeliaaksi. Vakuutusyhtiölle tuo raha tietysti muuttuu toimeliaaksi, sillä he voivat sen sijoittaa teollisuuslaitoksiin, ansaitakseen itselleen korkoja, mutta työläiselle, joka rahan alkuperäisesti on sijoittanut tulee raha tykkänään menetettyä. Jos työläinen parempana työaikana kykeneekin ostamaan henkivakuutuksen kuukausi- tai vuosimaksulla, niin työsuhteiden huonontuessa tulee sitoumuksien suorittaminen mahdottomaksi, jossa tapauksessa vakuutusyhtiö pidättää maksetut rahat, omakseen. Tämänlaisten sattumain kautta ovat vakuutusyhtiöt keränneet kassaholveihinsa miljoonia dollareita työläisten varoja.

Työläiset ovat keränneet miljoonia dollareita pienistä nälkäpalkoistaan ja sijoittaneet sen laitoksiin, joissa se on muodostunut toimeliaaksi pääomaksi, lihottamaan joitakin jo ennestään lihavia yksilöitä. Työläisiin itseensä nähden nämä sijoitukset ovat muodostuneet kuolleiksi.

Vanhat ammattiyhdistykset ovat keränneet suuria rahastoja korkeilla jäsenmaksuilla. Ovatpa perustaneet omia pankkilaitoksiakin, mutta näitä rahastoja ei ole käytetty työläisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Näiden samojen ammattiyhdistysten jäsenistö on useita kertoja joutunut katkeriin lakkotaisteluihin, joissa olisi tarvittu rahaa, mutta sitä ei ole noista kassoista liuennut. Myös on työläisillä taipumusta osake- ja muihin keinotteluihin, sikäli kuin heillä sattuu pikku säästöjä olemaan, joista kaikista herrat niittävät tulokset. Silloin kun työläiset sijoittavat rahojaan omaan määräämisvaltansa ulkopuolella oleviin laitoksiin, joutuvat ne sanamukaisesti kivenalle ja niitä on yhtä vaikea kaivaa sieltä ylös, kuin löytää rahaa vanhasta keittouunista tai autokumista.

Jos työläisillä on rahaa sijoittaa, voivat he sen sijoittaa laitoksiin, jotka palvelevat suoranaisesti heidän omia etujaan ja ovat heidän oman johtonsa alaisia. Työläisten on jätettävä rikastumistoiveet "hiidenkattilaan", koska tuosta rikastumisesta ei kuitenkaan tule mitään. On pyrittävä järkiperäisesti turvaamaan työväenluokkaa luokkana, aina vaanivaa kurjuutta vastaan.

Tuomas Tökeröinen.

Rauta ja kone

Elämme raudan ja koneitten aikakautta. Niinkuin elimistö pysyy koossa luuston avulla, samoin pysyy yhteiskunta koossa raudan avulla. Jos rauta jollakin ihmeen tavalla äkkiä häviäisi maailmasta luhistuisi yhteiskuntamme kasaan, kuin ihmisruumis, josta luusto poistettaisiin.

Emme myöskään saata ajatella nykyaikaista yhteiskuntaa ilman moninaisia koneita. Mitä korkeammalle joku kansakunta on onnistunut koneteknikkansa kohottamaan, sitä suuremmat mahdollisuudet tällä kansalla on hyvinvoinnin saavuttamiseen. Kun taas päinvastoin, kansalla, jolla muuten olisi mitä suuremmat mahdollisuudet hyvinvointiin, mutta omaa alhaisen koneteknikan, on alhainen elintaso.

Parhaan kuvan tässä suhteessa meille antaa Venäjä. Tutustumalla Venäjän taloudelliseen maantieteeseen, tulee jokainen vakuutetuksi, että luonto on varustanut maan lukemattomilla rikkauksilla, jotka saattavat kohottaa sen hyvinvoinnin kukkuloille, ja nostaa sen asutuksen tulot suuremmiksi kun minkään muun maan tulot koko maailmassa. Neuvostojen Venäjän alueilla asuvilla kansoilla on hallussaan suunnattomat alueet viljelyskelpoista maata, kaikki edellytykset karjanhoidon harjoittamiseksi ja äärettömät, suuremmaksi osaksi koskemattomat metsävarat, jotka tarkoituksenmukaisesti käytettyinä voisivat varustaa, ei ainoastaan oman maan, vaan koko maailman, mitä erilaisimmilla puutavaroilla. Maan uumenissa on runsaasti kivihiiltä, naftaa ja erilaisia mineraaleja.

Huolimatta kaikesta tästä luonnonrikkaudesta on maa, muiden kansojen rinnalla, näiden rikkauksien käyttämiseen nähden, perin vaatimattomalla tasolla.

Jos me tarkastamme, kuinka paljon metallia on Venäjällä käytetty kaikkiin eri tarkoituksiin, kuten koneisiin, rakennusteollisuuteen, taloustavaroihin, kuljetusvälineisiin, jne. yhteensä ja valitsemme ajankohdaksi vuoden ennen maailmansotaa, jolloin metallin kulutus oli suurin, niin huomaamme, että henkeä kohti on metallia kulutettu ainoastaan 1 puuta 32 naulaa (1 puuta = 40 naulaa = 16 kg.) Amerikassa sitävastoin oli metallin kulutus samaan aikaan henkeä kohti 22½ puutaa, Saksassa 16 puutaa, Englannissa 11 puutaa, Ruotsissa 8½.

Tarkastellessa kulutustarpeiden sarjaa ja ottamalla esim. kankaiden kulutuksen, näemme, että Venäjällä, ennen sotaa, oli puuvillan kulutus, asukasta kohti, ainoastaan 5,3 naulaa. Ranskassa oli vastaava luku 12,5 naulaa, Saksassa 15,3 n., Yhdysvalloissa 20,4 n. ja Englannissa 41 naulaa.

Venäjä on pääasiassa maanviljelysmaa. Maasta on viety viljaa ja viedään edelleenkin, muihin maihin. Koska viljan vienti merkitsee viljan ylijäämää, niin voisi olettaa, että viljaa maassa on runsaasti ja kaikki saavat syödä sitä kyllikseen. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Viljan maasta vienti on merkinnyt, että kansa vuosisatojen kuluessa on tottunut elämään puolinälässä. Viljan kulutus oli Venäjällä ennen sotaa 18 puutaa vuodessa henkeä kohti Saksassa 28 puutaa ja Yhdysvalloissa 54 puutaa.

Venäjän kansa on ollut ryysyläis- ja virsujalkaista kansaa. Parhaana todisteena siitä on vuosittainen jalkineiden kulutus henkeä kohti. Tämä köyhä ja surkea normi on ollut 1|5 jalkineita jokaista maalaisasukasta ja vähemmän kuin yksi pari jalkineita jokaista kaupunkilaista kohden vuodessa. Toisin sanoen kylissä oli yksi pari jalkineita aina viitä henkilöä kohden ja kaupungeissakin ei läheskään jokaisella asukkaalla ole ollut edes yhtäkään paria kenkiä, tai saappaita. Vertauksen vuoksi mainittakoon että Englannissa on jalkineiden kulutus henkeä kohden yli 2 paria vuodessa ja Saksassa, sekä Ranskassa keskimäärin 1½ paria, ikään katsomatta.

Jo yllaesitystä käy selville, kuinka äärettömän vähäistä on teollisuustarpeiden kulutus ollut Venäjällä, ja kuinka alhainen elintaso on ollut.

Maanviljelijäin hallussa on ollut äärettömät alat hedelmällisiä aroja, suunnattomat alat hyvää mustaa multaa. Mutta takapajuiset viljelystavat, vuoroviljelyksen tuntemattomuus, lannoitusaineiden laiminlyöminen ja kaiken tämän rinnalla maanviljelyskoneiden puuttuminen, ovat heikentäneet maan tuotantokyvyn arveluttavassa määrässä. Vehnän sato destjatiinaa kohti oli ennen sotaa 55 puutaa. Englannissa jokainen destjatiina viljeltyä maata tuotti 150 puutaa vehnää, Saksassa 157 puutaa, Hollannissa 160 puutaa ja Belgiassa 168 puutaa. Balkanin valtiot Bulgaria, Rumania ja Serbia, puhumattakaan Itävalta-Unkarista, tuottivat vehnää destjatiinaa kohti 1½ kertaa enemmän kuin Venäjä.

Sama on kuva edessämme, jos me tarkastelemme muita viljalajeja, kuten ruis, kaura, ohra jne. Ja jos me sanomme, että v. 1913 Venäjä tuotti melkein puolet koko maailman vehnäsadosta, niin se merkitsee ainoastaan sitä, että viljelykseen otettu pinta-ala oli suunnaton. Tämä pinta-ala ja viljelykseen uhrattu työ olisi ollut vähennettävissä moninkertaisesti, jos maanviljelys olisi tapahtunut kaikkien maanviljelyskulttuurin vaatimusten mukaisesti.

Tilanpuute estää meitä tässä yhteydessä käsittelemästä niitä yhteiskunnallisia syitä, mistä tällainen olotila Venäjällä on johtunut. Me vaan totemme, että tuotantotekniikka tsaristisena aikana on ollut perin primitiivistä. Kaikenlaisia tavaroita valmistettiin riittämättömästi maan taloudellisten tarpeitten tyydyttämiseksi. Ja sitäpaitsi oli niiden laatu paljon huonompaa, kuin vastaavien ulkolaisten tuotteiden. Hintatasoonsa nähden olivat ne myöskin ulkolaisia kalliimmat.

Tieteelliset saavutukset ja tieteelliset neuvot tuskin ollenkaan pääsiyät vaikuttamaan teollisuuteen ja maatalouteen. Mistään tuotannon järkiperäistyttämisestä ei tiedetty yhtään mitään. Suurin osa tehtaista oli varustettu vanhanaikaisilla koneilla, joiden tuotantokyky jäi paljon jäljelle vastaavien ulkolaisten tehtaiden, tekniikan viimeisten saavutusten mukaisesti rakennettujen koneitten tuotantokyvystä.

Marxilaisen teorian mukaan, on edellytyksenä sosialismiin siirtymiselle, taloudellisella alalla, korkealle kehittynyt suurtuotanto. Tämä edellytys Venäjällä on ollut melkein olematon, työläisten vallanoton tapahtuessa. Maailmansodan ja senjälkeen kansalaissodan ajanjakso, jota seurasi imperialistisen voimien vihamielinen saarto, jätti jälkensä muutenkin heikkoon talouteen ja saattoi sen perinpohjin rappiolle. Viljellyn maan pinta-ala laski mitättömiin. Suurin osa tehtaista jäi seisomaan ja tätä surkeata ja perinpohjaista rappiotilaa täydensi vielä maa- ja merikulkuneuvojen rappeutuminen.

Sosialismin rakennustyötä onkin Venäjällä suoritettu mitä vaikeimmissa oloissa. Suurilla ponnistuksilla ja uhrauksilla on kuitenkin tähän mennessä päästy siihen, että tuotanto kaikilla muilla aloilla, paitsi mustien metallien tuotannossa, ylittää ennen sotaa olleen tuotannon 10 prosenttia. Kaikenlaisten koneiden tuotantoa on suuresti laajennettu. Erikoisesti maatalouskoneiden valmistusta (enemmän kuin kaksinkertaisesti). On ryhdytty myöskin valmistamaan kokonaan uusia tuotteita, koneteollisuuden alalla, kuten auto- ja lentokoneteollisuus, traktorien valmistus, Dieselmoottorien valmistus jne. samoinkuin kemiallisen- ja sähköteollisuuden alalla. Kulkuvälineitä on myöskin elvytetty rakentamalla uusia rautateitä, uusia meri- ja sisävesialuksia, ottamalla käytäntöön lentokoneliikenteen ja järjestämällä laajan autokuljetuksen, jonka avulla tavaroita kuljetetaan ympäri maata. Maanviljelyksen kohottamiseen on myöskin kiinnitetty ansaittua huomiota. Saavutetut tulokset ovat korkeimmat kuin ennen sotaa. Sanalla sanoen, ennen sotaa ollut taso on jo saavutettu. Maa tuottaa pääpiireissään saman määrän tavaroita, kuin ennen sotaakin.

Tähän tietysti maa ei voi jäädä, eikä tyytyä. Talouden vaurastumista on joudutettava nopeassa tempossa. Tämän seikan Venäjän nykyiset valtiolanpitäjät käsittävät ja pyrkivät siihen kaikin mahdollisin keinoin. Heidän tunnuslauseena on: raudan ja koneen avulla hyvinvointiin.

Muutamia esimerkkejä he tässä suhteessa voivat jo näyttääkin. Esim. tekstiilitehdas (kutomo) Undol aseman läheisyydessä on rakennettu uusimman tekniikan kaikkien vaatimusten mukaisesti. Kaikki koneet tässä tehtaassa ovat järjestetyt järkiperäistyttämisen vaatimuksia silmällä pitäen. Azerbeidzanin naftatrusti, joka käyttää hyväkseen Bakun lähteitä, on kansallistuttamisen tapahduttua tullut varustetuksi uudenaikaisimmilla koneilla ja on muutenkin järkiperäistyttäminen siinä viety niin huippuunsa, että työ siellä tapahtuu samalla vauhdilla ja tarkoituksenmukaisuudella kuin parhaissa amerikalaisissa naftakaivoksissa. Vajaassa kahdessa ja puolessa vuodessa onkin trusti saanut säästöä sataviisikymmentämiljoonaa ruplaa. Vastaisuudessa tulevat säästöt huomattavasti nousemaan, joten voidaan liioittelematta sanoa, että kuuden seitsemän vuoden kuluttua tulevat säästöt nousemaan yhteensä noin miljaardiin ruplaan. Näin suuri säästö koituu koko valtion hyväksi; kuinka paljon uusia tuotantolaitoksia voikaan kansa rakentaa näillä säästetyillä varoilla.

Samanlainen järkiperäistyttäminen on käymässä myöskin kivihiiliteollisuudessa. Kivihiilen kaivantokustannukset on saatu laskemaan huomattavalla prosentilla.

Koneteollisuuden kasvusta maassa mainittakoon, että ennen sotaa maahan tuotiin 60 prosenttia kaikista käytettävistä koneista, jotavastoin ainoastaan 40 prosenttia valmistettiin omassa maassa. Nyt ovat nämä prosenttiluvut vaihdettava päinvastaisiksi, jos tahdotaan saada likimääräinen kuva oikeasta olosuhteesta koneteollisuudessa. — Metallisti.

Toronton uutisia

"KUNINGAS TEIVAS"

Silmäyksen kauaksi menneisyyteen tarjoaa Kaarle Halmeen kirjoittama näytelmä, "Kuningas Teivas", jonka Toronton osaston näyttämö esittää ensi lauantai-illalla, syyskuun 1 päivä. "Kuningas Teivas" Pirkkalan valtias, on kuvaus muinaisen Suomen heimooloista, sen aikuisista yhteiskuntaoloista, sen oikuisista yhteiskuntarakenteista, sen ajan ristiriidoista ja moraalista. Selvänä ja nykyisellekin polvelle ymmärrettävänä on Kaarle Halme muinaisen suomen kielen kaikessa kauneudessaan ja kuvarikkaudessaan runoelmaansa sovittanut. Mestarillisesti kirjailija on kuvonut näytelmänsä kudokseen suuret sen-aikaista yhteiskuntaa järkyttävät tapahtumat, tavat sekä synkän rakkaustarinan. Se on jännittävä, voimakaspiirteinen näytelmä, eikä ole liiaksi pitkä, vain kolmessa osassa, jääden tanssille vielä aikaa. Täyttäkäämme katsomo viimeistä tilaa myöten, koska kappale on aikoinaan elettyjä Suomen kansan elämää kuvaava ja epäilemättä taiteellisesti kokoonpantu, koska sen tekijä on yksi parhaista suomalaisista näytelmien kirjoittajista.

ARVOKAS OHJELMAILTAMA

Sunnuntai-illalla, syyskuun 2 päivä, alkaen kello kahdeksan illalla, osaston huoneustolla on agit-prop-komitean järjestämä ohjelmailta, sisältyen ohjelmaan useampia erilaatuisia esityksiä, kuten soittoa, puhe, runo, kertomus, kupletti y.m. Tilaisuus on ensimäinen syyskauden ohjelmaillatsuista. Tilaisuuteen on vapaa sisäänpääsy kaikille, joten on toivottava runsasta osanottoa. Tilaisuus on kehittävä ja yhteistoimintaan innostava, johon me jokainen tarvitsemme lisää innostusta, täyttääksemme kunnolla tehtävät jotka jokaiselle työläiselle kuuluu luokkansa järjestäytymistehtävissä.

NÄYTTELIJÄT JA NÄYTTELIJÖIKSI AIKOVAT

Sunnuntai-illalla, syyskuun 2 päivä, on osaston huoneustolla näytelmäseuran kokous, johon pyydetään jokaista aikaisemmin näyttämöllämme toiminutta toveria, niin mies- kuin naispuolistakin, ja samalla pyydetään kaikkia joilla on innostusta ja halua alkaa toimiin näyttämöllä, saapumaan tähän syystoimintakauden alkajaiskokoukseen. Uusi näyttämömme johtaja, tov. J. V. Kankainen, alkaa toimintansa näyttämöllämme, joten hän tarvitsee innostuneen joukon mukaansa. Ei ole ollenkaan kysymys josko on ennen ollut eli ei, tov. Kankainen kyllä opettaa esiintymään, kunhan vaan on omaa halua olla uutterasti mukana. Saapukaa siis joukolla tähän näytämön ensimäiseen kokoukseen jossa uusi johtajamme on tavattavissa.

KENTTÄJUHLAT

Maanantaina syyskuun 3 päivä on osaston kenttäkomitean järjestämä kenttäjuhla Donin laaksossa, alkaen jo kello kymmenen aamulla. Tilaisuudessa on henkistä ohjelmaa useampia numeroita, sekä paljon urheilukilpailuja. Myös on kenttäkomitealla useammanlaisia heittopeliä, joissa parhaimmat saavutukset palkitaan arvokkailla palkinnoilla. Kentällä on hyvä, monipuolinen ravintola ruumiin voimien virkistystä varten.

TYÖNPAIVAN TANSSIT

ovat osaston huoneustolla Työnpäivän, maanantai-illalla. Alkavat kello kahdeksan ja kolmekymmentä illalla hyvällä soitolla.

TARKEA KOKOUS

Kaikki Canadan kommunistipuoluceeseen kuuluvat Torontossa olevat eri kansallisuudet kutsutaan puoluejäsenten yhteiseen kokoukseen syyskuun 7 päivä kello kahdeksan illalla Alhambra-haalille. Puoluejäsenvelvollisuus ilman muuta velvoittaa jokaista olemaan läsnä sanotussa kokouksessa. — J.

Timminsin uutisia

NAISTEN TOIMINNASTA

Nyt siis on ne paljon puhutut naisten puhujakurssit ohi. Tosin näistä ei ole paljon puhuttu lehtien palstoilla, vaan sitä enemmän on ne saaneet huomiota osakseen paikallisesti.

Suurta touhua on ollut, ja eikä ihme, olihan tämä yritys ensimäinen laatuaan koko Ontarion historiassa. Mutta siitä saadaan olla varmoja, että kun nyt kerran päästiin alkuun, niin pidetään myös huoli että jatketaan samaan suuntaan sikäli kuin suinkin löytyy siihen mahdollisuuksia.

Heti ensitilaisuuden sattuessa jatkamme opintojamme. Sillä tämä kahden viikon aika, mikä meillä oli käytettävänämme, oli vallan liian lyhyt päästäksemme kovinkaan pitkälle työssämme, vaan sittenkin voimme olla tyytyväisiä ja iloisia saavutuksistamme. Sillä nyt on meillä jo laskettu pohja sille työlle jota suurella innostuksella olemme alkaneet, ja josta joskus voimme toivoa olevan tosihyötyä itsellemme ja koko työtätekevälle luokalle.

Kuinka huutava puute meillä täällä Canadassa onkaan puhujista, ja varsinkin naispuhujista. Ja myöntää täytyy, että naisten valistus- ja kasvatustyö täytyy suuremmalta osalta tapahtua meidän itsemme kautta. Tuminen omasta kokemuksestani, että jos puhujalavalle astuu nainen, kehoittaen yhtymään siihen suureen työnjättiläisen runkoon, joka kerran herää hengittämään vapaata tervettä ilmaa, kehoittaen naisia ottamaan paikkansa vallankumouslipun alla, sekä tietoisesti selittää monia muita tärkeitä kysymyksiä, niin vaikutus on kymmeniäkertoja valtavampi kuin jos sen kuulisi miestoverin suusta. Se luo innostusta velttoutuneisiin ja välinpitämättömiin mieliin ja panee todellakin ajattelemaan, että: miksi olen nukkunut välinpitämättömänä kanssasisarieni ahertaessa — ? Miksi olen jäänyt näin paljon toisista jälelle tietoisuudessa? Miksi en ole edes koettanut pysyä aikani tasolla — ?

Emme suinkaan voi odottaa että näin yht'äkkiä voisimme tulla leivottuiksi miksikään "suurpuhujiksi," vaan pidän jo suurena saavutuksena senkin, että voimme edes omissa paikallisissa valistustilaisuuksissamme lausua julki ajatuksiamme. Ja mikä myös on tärkeää: ovat tällaiset hyvin onnistuneet valistuskurssit omiaan kasvattamaan myös toveritunnetta, jota ei suinkaan sovi ala-arvioida.

Ei pidä otaksua, että liioittelen kun sanon nämä kurssimme hyvin onnistuneiksi. Sitä osoittaa jo sekin, että osanottajia oli noin kolmekymmentä, siihen luettuna myös South Porcupinen sekä Pottsvillen toverit. Vahinko vain, ettei naapurikylästä, Schumacherista, ollut yhtään osanottajaa. Missä siis oli vika?

Päättäjäisjuhlaa vietettiin täällä Timminsissä elok. 12 päivänä ja S. Porcupinessa elok. 14 päivä, jotka kaikesta päättäen onnistuivat myös hyvin. Siellä saivat useat kurssilaisistamme tilaisuuden niittää niitä laakereita joita ohjaajamme, Martha Lehtonen, oli päänuppeihimme istuttanut ja paljon muuta ohjelmaa oli lisäksi. Erittäinkin kiitosta ansaitsee orkesteri, joka hyvin valitulla ohjelmallaan rikastutti tilaisuuttamme.

Heti kurssiemme päätyttyä siirtyi tov. Lehtonen Kirkland Lakelle siellä samoin toimeenpantavia puhujakursseja ohjaamaan. Toivomme Kirkland Laken tovereiden yhteiselle työlle mitä suurinta menestystä ja että läheinen tulevaisuus näyttäisi meille että se työ jota nyt olemme alottaneet, jatkuisi niin kauan, että se suuri työtätekeväin naisten armeija, joka tänäpäivänä lepää tietämättömyydessä ja orjuudessa, nousisi miljoonapäisenä jättiläisenä vaatimaan itselleen sekä koko luokalleen ihmisoikeutta ja onnea.

TULEVIA HUVEJA

Elok. 29 päivänä on täkäläisellä urheilukentällä lasten eli pioneerien juhlat, jossa muun urheilun ohella on järjestety viestinjuoksu South Porcupinen sekä Timminsin pioneerien kesken ja josta tullaan luovuttamaan kiertopalkinto, että saadaan vielä seuraavanakin kesänä koetella kenellä ne notkeammat kintut on. Sainoin tulee naiset järjestämään kenttäjuhlat syyskuun ajalla — seuratkaa ilmotusta Vapaudessa —, josta karttuneet tulot tullaan käyttämään puhujakurs-seista johtuneiden menojen

Winchester

PAPEROSSEJA

Valmistettuja Oikein!

"POKKERIKORTTI" JOKA PAKETISSA

Nämä kaksi yllä olevaa sanaa sisältävät Winchester paperossien salaisuuden.

20 paperossia 25c

Montrealin uutisia

S. J. OSASTON TANSSIT

Tansseja pidetään nykyään joka torstai- ja lauantai-ilta Stanley-haalin alasalissa. Koettakaapas tanssihaluiset käydä silloin kuin tansseja, osaston omissa tanssitilaisuuksissa ja jättää vähän vähempään muissa paikoissa tanssissa käyminen, joissa juopottelu on pääasia. Osaston tanssiaisiin siis jokainen jota tanssittaa torstaisin ja lauantaisin.

PUOLUSTUSLIITON ASIOITA

Työväen puolustusliiton suomalainen osasto piti kokouksen t.k. 22 päivän illalla. Kokouksessa käytiin läpi kirjeenvaihto mitä oli kasaantunut, sekä jaettiin keräyslistat uudos hiilikaivostyöläisten avustamiseksi, jotka käyvät ankaraa taistelua, ja joita Canadan työväen puolustusliitto on myös alkanut puolustamaan yhdessä Yhdysvaltain puolustusliiton kanssa. Vielä oli kokoukselle esitys järjestää vastalausekokouksia Suomessa juuri kuulusteluissa olevien toverien puolesta. Päätöksesi tuli, että vedotaan puolustusliiton tp. komiteaan ja pyydetään se alkamaan jotain toimimaan vielä näiden toverien puolesta.

Työläiset, nyt kuin ilmoitetaan ensimäinne puolustusliiton kokous, tulkaa joukkoina yhtymään työväen puolustusliittoon, sillä puolustusliiton toiminta on tärkeä meille kaikille työväenluokan jäsenille.

PAISUU SE

Ei mitään muutakaan vai sanoa erästä entisestä puolueen jäsenestä, joka on ollut puolueen jäsenenä jossain entisellä paikkakunnallaan, mutta sitten alkanut "pisnestämään" ja kuulemma koiratorppaakin pitänyt ja nyt tullut Montrealiin saaden taasen jonkunlaisen pisneksen ylös, sekä tullut niin "tietoiseksi" että kun puolustusliiton keräyslistoilla meni eräs naishenkilö keräämään lakkolaisille avustusta, niin tämä herru tokasee: "En minä anna, ei ne rahat kuitenkaan perille mene". Jonkunlaisia syytöksiä on heitettävä, silloin kun ei haluta avustaa näitä työläisjoukkoja, jotka käyvät mitä ankarinta taistelua yhdistynyttä hiilikapitalismia vastaan. Sillä mitään todisteita mokoman väitteensä tueksi ei hänellä ole, sillä jokaisesta sentistä mitä on kerätty on aina tarkalleen annettu selvä tiliote. Mutta onhan sitä hyvä heitellä syytöksiä, silloin kun ihmisillä ei ole edesvastuun tunnetta. Vaikka isäntä antoikin niin "ylevämielisen" vastauksen, oli talossa kuitenkin miehiä, jotka käskivät kerääjän tulla uudestaan ja lupasivat avustaa varainsa mukaan. Joka päivä raskaassa työssä kulkeva työläinen huomaa asemansa paremmin kuin se, joka koettaa sitä muulla keinoilla eteenpäin viedä.

S. J. OSASTON KOKOUS

Osaston kokous pidetään osaston lukutuvalla syyskuun 2 päivä. Osaston jäsenille huomautus, että muistavat saapua kokoukseen, sillä toimintamme vaatii sitä.

SAI KURITUSHUONETTA

Frank Traynor, 43 vuoden ikäinen, oli syytettynä rikosoikeudessa äitinsä pieksämisestä. Äiti oli selostanut, että hänen poikansa Frank hakkaa hänet aina pahasti kun tulee kotiin juovuspäissään. Tuomari määräsi miehelle 2 kuukautta kuritushuonetta, opiksi äitinsä piiskaamisesta.

PELASTI POJAN

Real St. Onge koetti sytyttää paperossiaan takapihalla, kun hänen paperossiaan sytyttäissä ottivat vaatteet tulen. Poika juoksi kadulle hurutaen apua. Naapurissa asuva vaimo näki tulen vaatteissa ja riensi apuun sekä sammutti tulen. Poika on nykyään sairaalassa hoidettavana ja hänen tilansa ei ole vaarallinen. Vanhempien pitäisi selostaa lapsilleen tupakan vanhingollisuutta sekä samoin katsoa, että niin nuoret ei pääse leikkimään tulitikkujen kanssa. — J.

Eri paikkakunnilta

Verdun, Que.

HAJAPIIRTEITÄ KAUPUNGISTAMME

Näyttääpä siltä, että ryhmätoiminnalle on odotettavissa vilkkaampi aika kun kaikki ovat ehtineet jo kotiinsa lomareissuiltaan ja ilmatkin alkavat kääntyä sille puolelle, ettei pikniikkimatkatkaan käy kohta päinsä. Olemmekin kesä-aikana ikäänkuin levänneet, joten uusilla voimilla, uudella tarmolla voimme jälleen aloittaa toimintamme puolueen hyväksi ja itsemme kehittämiseksi.

Ne suuret kenttäjuhlat, joista viime kirjeessä mainitsin, ovat siis jo ohitse ja tyytyväisiä voivat olla niin yleisö kun juhlien toimeenpanijatkin. Ikävä vaan, että kesä alkaa olla kohta lopussa, ettei ole enään useampia sellaisia tilaisuuksia järjestettävissä kuin mainittu C.S.J. Montrealin osaston 65 kenttäjuhla oli elok. 19 pnä.

Mutta syksyn tullen voi siis haalitoimintakin korvata siltä menetystä, minkä sateiset säät ulkoilmatoimintaan nähden tuovat vastukseksi. Suurempia ohjelma-iltamia on eri ryhmät toimineet joka kuukauden kolmantena sunnuntaina osaston lukutuvalla. T.k. 26 oli esim. kolmannella ryhmällä ohjelma-iltama ja sitten tuleekin taas verdunilaisille syysk. 16 p:nä iltamavuoronsa. Ohjelmien ylle on vedetty salaperäisyyden verho, joten jokainen on vaan pelkkänä kysymysmerkkinä ennen iltamien alkua, mutta iltamatilaisuudessa sitten tuo jokainen "tulessa oleva" ryhmä esille arvokkaan ohjelmansa. Ja katsoen siihen yleisömäärään, mikä jokaisessa tällaisessa iltamassa on läsnä, niin tilaisuudet ovat ehdottomasti hyvin mielenkiintoisia yleisölle, koska nykyinen S. J. osaston huoneusto tuntuu olevan ehdottomasti liiaksi ahdas.

Labor Dayn vietto näyttää kaupungissa pyhitettävän eräässä suhteessa lentämiselle ja tavallaan militarismille, koskapa armeijan lentoupseerit ovat lentokoneineen tekemässä ilmatemppujaan Crawford Parkin yläpuolella. Suorittaen m.m. laskuvarjostimella alashyppyjä, heitellen yleisöjoukkoon jonkinlaisia kuponkeja, joilla saa "voittaja" joitakin palkintotavaroita. Mutta heneekö tämäkin "kuponkien" heittely tarkoitettu joksikin lentolehtisten heittämisen harjoitteluksi, siltä se ainakin allekirjoittaneesta näyttää. Mikäpä ne herrojen metkut tietää.

35 PAUNAN KIVELLÄ PÄÄHANSA

sai O. Gagnon, asuva 57 Galt Ave. Hänellä mahtoi olla luja pää, koska korkean rakennuksen ylimmästä kerroksesta putoava kivi ei tehnyt vakavampaa vammaa. Tosin hän sai sellaisen "kuhmun" nupplinsa, että oli vietävä Notre-Dame sairaalaan, josta ilmoitettiin ettei hänen tilansa ole vaarallinen. Gagnon työskenteli uudisrakennuksella Delormier Avenuen ja Demontignyn kulmassa. Mainittua rakennusta rakennuttaa Dufrense Construction Company, joka ehkä säästämistarkoituksessa pitää siksi kehnoja suojuslaitteita, että mainitunlaiset onnettomuudet voivat tapahtua. Kiinnittäneekö mitkään viranomaiset asiaan enempää huomiota, että työläisten turvallisuus kävisi vähän taatummaksi rakennustyömailla?

LASTEN KUOLEVAISUUSTILASTOSTA

tekee sen johtopäätöksen, ettei Verdunissa näytä olevan kuolevaisuus niin suuri alle yhdenvuotiaiden lasten keskuudessa, kuin monilla muilla paikkakunnilla Quebecin maakunnassa. Esim. vuoksi mainitsen seuraavia lääkintähallituksen virallisia numerotietoja: Kuluvan vuoden kuuden ensimäisen kuukauden aikana 1,000 syntyneestä lapsesta oli kuolevaisuus 120.8 koko maakunnassa. St. Jeromessa oli yksistään 341.1 tuhannelta kuolevaisuus, mutta Verdunin, St. Johnin, Valleyfieldin ja Riviere-du-Loupin 5.0 — 43.0 kesäkuun aikana. On tosin sellaisiakin paikkakuntia, että ei sattunut yhtään kuolemantapausta kesäkuun kuluessa, mutta tahdoin vaan esiin tuoda sen, että ei se ole niin suuri meidän kaupungissamme, kuin monilla muilla paikkakunnilla tässä maakunnassa.

Mutta lapsista puheen ollen, tulee esiin kysymys, että koskahan saavat Verdunin lapset myöskin leikkikenttiä, etteivät tarvitse vilkasliikkeisillä kaduilla leikkiä ja siinä olla vaaralle alttiina. Ja lapsia kyllä tässäkin kaupungissa on siksi paljon, etteivät leikkikentät tulisi joutilaina käyttäjien puutteessa olemaan.

LAPSI HUKKUI KYLPYAMMEESEEN

kun oli yksinään leikkimässä kylpyhuoneessa. Onnettomuus tapahtui 363 Charron St. Onnettomuuden uhri, Lucien Dube, oli vasta 14 kuukauden ikäinen ja oli kenenkään huomaamatta päässyt horjahtamaan veteen, jossa henki meni. Apua ei voinut enää antaa antaa paikalle kutsuttu lääkärikään, koska henki ei enää palannut.

Tällaiset tapahtumat antavat varoittavan esimerkin siitä, että olisi huolellisesti valittava ne paikat, missä lapset voivat leikkiä, asettamatta vaaraan henkeään ja terveyttään.

30 PÄIVÄÄ VANKILAA

sai Arthur Chenier, 797 Charlevoix Streetiltä, juopuneena autoilemisesta; lisäksi hän menetti ajolupansa vuoden ajaksi.

Tämä taitaisi olla parasta patenttia jokaiselle juopuneelle autonajajalle, jotka vastaantulijoista välittämättä antavat "hyrysysjensä" mennä täydellä lennolla eteenpäin. Ja kun sitten onnettomuus sattuu, niin yrittävät aina syyn työntää jalankäveljöiden kontolle, jos kiinni joutuvat; ensimäinen tehtävä heillä näkyy tavallisesti olevan karkuun yrittäminen.

Pamaus.

Juttua Wabosista, Ont.

"Ruuhestaan sikakin unta näkee", sanoo vanha sanalasku. Industrialistin numerossa 174 Sault Ste. Marien uutisissa kirjoitetaan Wabosin "workerspartylaisille" seuraavasti: "...Myöskin voin mainita niille Wabosin workerspartylaisille, että turhaan olette kuluttaneet aikaanne I.W.W:n mustaamiseen ja sen periaatteiden vääristelemiseen, sillä ei teitä rehelliset työläiset usko eikä teihin luota. Teidän viimeinen edesottamuksen selvääkin selvemmin osoittaa mitä te olette. Wabosiin perustettiin C.T.K. yhdistys n. kaksi kuukautta sitten, kuuluen siihen noin 30 jäsentä, joita eräs W. P:n agentti koetti keinoilla millä tahansa saada yhtymään Workers Partyyn, vaan kun siinä epäonnistui, niin neljä mitestä perustivat kilpailevan Workers Partyn osaston. Tämäkö on sitä kehuttua Workers Partyn yhteisrintaman rakentamista, vai mitä? Kyllä me teollisuusunionistit tiedämme teidän periaatteet, joka on: hallita tai hajottaa. Te ette päässeet hallitsemaan, niin aloitte hajoittamaan. Samanlaisia esimerkkejä löytyisi vaikka kuinka paljon saman puolueen hommista, vaan ei ne tämän asian yhteyteen..."

Oletteko Vapauden lukijat koskaan ajatelleet, että tämän tapaiset "teollisuusunionistit" pitäisivät totuutta siriä arvossa, että käyttäisivät sitä yhtään kirjoituksissaan mitä he tuhertavat kokoon niistä työläisistä ja työväenjärjestöistä, jotka eivät ole sillä moraalittomalla tasolla kuin he itse ovat? Täällä ei ole kukaan puhunut sanaakaan "Workers Partyn" perustamisesta, sillä Canadassa ei ole olemassakaan sanottua partya. Eikä täällä ole I.W.W:tä parjattu tai mustattu. Kukaan ei voi osoittaa, että me, jotka emme oli kaikkea edesvastuuta vailla, kuten tämä yllämainittu Industrialistin kirjeenvaihtaja, "Mukana ollut" olisimme mustanneet tai parjanneet sanotun koplakunnan periaatteita. Sitä emme ole milloinkaan tehneet. Olemme niitä tosin tutkineet ja lausuneet niistä ajatuksemme julki, mutta ei parjaavassa muodossa, vaan rehellisesti arvostellen. Sitäpaitsi — täällä ei ole ollut aikasemmin sanotun koplan jäseniäkään, joille noita periaatteita olisi voinut mustata.

Tämän seuran jäsenistön, joka tunnetaan nimellä C.T.K.Y., muodostaa henkilöt, joista suurin osa on n.s. vanhoja jappareita, joiden korkein ja kaikkein suurin ihanne on ollut — ja on edelleenkin — suurfarmareina ja jappareina riistää työläisiään kaikella mahdollisella tavalla. Kukaan ei ole vielä edes unissaankaan nähnyt sitä ihmettä, että he millään tavalla edustaisivat työläisten luokkaetuja.

Sitten se "Workers Partyn agentin" toiminta. On kai mohdollista, että edellämainittu "Mukana ollut" kuulut niiden "teollisuusunionistien" joukkoon, jotka silloin 13 pvää vasten yöllä viinapulloja "kompassinaan" pitäen haeskelivat vaatteitaan ja automobiiliään monen mailin päästä sellaisesta paikasta missä ei ollut edes automobiilille sopivaa tietäkään. Täällä ei kukaan tiedä "Workers Partyn" toiminnasta, vielä vähemmän sen "agentista".

Entäs sitten se neljän miehen perustama "Workers Party?" Tietysti ovat viinapirut silloin yöllä "juhlavieraita" kiusanneet, taisitte aivan tapelakin niiden kanssa? Olittehan repineet toisilta kumppaneiltanne päältä päällyspaidoista aina naisten alusvaatteisiin pois "esiriput" verhoamasta reiluja "teollisuusunionisteja", joita vaatteita oli seuraavana aamuna nähtävinä kaikelle kansalle rautatiellä, josta te jotka omin voimin pääsitte, tulitte "juhlimaan", heikompien jäädessä nukkumaan radalle ja radan varsille, uneksimaan workerspartylaisista. Teillä lienee todellakin kauniit käsitteet juhlimisesta ja niistä "agitaatsionimatkoista", joita teette syrjäseuduille. Mutta se paha teillä vain näkyy seuraavan, että ne "workerspartylaiset", pahennukset, eivät jätä teitä rauhaan missään. Kumma kun ette sysänneet sitä ylempänä kerrottua sakkinne heikompien "agitaattorien" uupumista ja riisumista olemattoman Workers Partyn kontolle. Yksintein olisi sekin siinä sivussa mennä livahtanut.

Totuus kaikessa tässä asiassa on sangen yksinkertainen. Nim. siinä mikäli se koskee "workerspartylaisia" — teollisuusunionisteista on jo osa totuutta mainittu ylempänä. Me täällä, joista osa on kuulunut työväenjärjestöihin jatkuvasti ja myöskin toimineet niissä, olemme pitäneet viimeiseen yhteistoiminnan perustamista tänne Wabosiin jo pitemmän ajan. Tuli keväällä taasen asiasta keskustelu ja ajatus oli meillä silloin, että perustetaan yhdistys, johon kaikki työläiset ovat tervetulleita. Ensimmäinen kokous oli rauhallinen ja alku muutenkin lupaava. Seuraava kokous kun oli, niin silloin jo eräs suurfarmari, kuuluisaksi tullut jappari, "ohjasi" kokousta siten, että siitä ei tullut mitään. Meidän olisi hänen miitinkinsä mukaan pitänyt luopua kokonaan niistä aatteista, joiden puolesta olemme valmiit vaikka kuolemaankin. C.T.K.Y:n ei oteta jäseneksi niitä, jotka kuuluvat poliittisiin puolueisiin. Meitä työläisiä tänäkin päivänä istuu vankiloissa kautta tunnetun maailman porvariston rääkättävänä ainoastaan sen vuoksi, että he ovat toimineet kommunistipuolueissa. Ja nytkö meidän olisi pitänyt tehdä "synnintunnustus" niille, jotka eivät koskaan ole tehneet mitään joka osottaisi että heillä olisi yhtään myötätuntoakaan todellista työväenliikettä kohtaan, puhumattakaan heidän toiminnastaan työväenliikkeessä mukana. Tilanne oli ainakin allekirjoittaneen mielestä sellainen kuin olisi pitänyt tehdä ohranalle tunnustus ja pettää luokkatoverinsa. Teille "teollisuusunionistit", joista suurin osa halveksii ja parjaa meitä sen yhteiskunnallisen syyn tähden, että olemme köyhiä, emme tule mokomia tunnustuksia tekemään. Enempää kuin muillekaan ohranolle.

Meillä on täällä toiminnassa kommunistipuolueen yksikkö ja sen jäsenmäärä oli jo ensimäisessä kokouksessa toisellakymmenellä. Tämä meidän järjestö kai lienee se sama, jota "teollisuustyöläisten" kirjeenvaihtaja juhlatuulella ollessaan luulee Workers Partyksi ja sen jäsenmäärää neljäksi mieheksi. Huonosti on ohranana äkseeraaminen käynyt, koettakaa toisten paremmalla kurssilla, kyllä porvari päätänne silittää. Sanotte jäsenmääränne olevan siinä juopotteluseurassanne kolmekymmentä, mutta minusta tuntuu, että olette laskeneet mukaan meidänkin jäsenemme. Pyydän ystävällisesti lausua, että koettakaa hyvät veljet toisella kertaa olla laskematta mukaan meidän rehellisiä jäseniämme, sillä he tykkäävät perin huonoa, jos heidät ilmoitellaan samaan päälukuun juopotteluteollisuudessa työskentelevien kanssa.

Koettakaan siis aherrella toisella suunnalla jäsenten hankinnassa, sillä meillä ei ole vähäisintäkään halua tulla mokomaan säätyyn. — Posaus.

TILATKAA VAPAUS!

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Hammaslääkäri
Toht, ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juveli. kaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

TYÖLÄISTEN YSTÄVÄ
Muistakaa tämä. Kannattakaa miehiä jotka tuntevat työn arvon. Monet ovat tyytyväisiä palveluksseeni ja kohtuulliseen hintaan. Kaksi lajia ruumis- ja sairasvaunuja. (Hautaus koti ilman maksua)
JAMES CARDINAL
(Seuraava postikonttorista)
uhelin S740 Auki päivällä ja yöllä 121 May St. N., Fort William, Ont.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .....$3.00 tua. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c
Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .....50c ja $1.00
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Munuaisplaastaria ..... .50
Eetteritärpättiä, yakään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50
Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta ..... .25
Kamferitia, kuivaa 25c unssi
Kamferttiinjamenttia .... .50
Hammipiaastaria ..... .25
Kolmenhalsia tippoja .... .50
Luulinjamenttia ..... .50
Nervin tippoja ..... .50
Pasuunajossippuoita ..... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Piniöljyä ..... .50
Puunöljyä ..... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .....50c ja $.100
Prinsintippoja ..... .50
Preserveeravia tippoja .50
Ritgapalsamia ..... .50
Silmävettä ..... .50
Silmäsalvaa ..... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
—valmistaa—
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
619 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?
Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoitot kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostokset yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä pääsette liikkeen hallintoon ja johtoon määräävästi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.
Tehkää tilauksenne os.:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Waivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South, — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO
John Rajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.
HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa PORT ARTHUR, ONT.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

CITY GROCERY
(Entinen Smiley Grocery)
Jättäkää tilauksenne meille ja kokeilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.
86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.
MATTILA & HIETANEN, omist.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin rainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteistöistä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

Hieroja N. Leppä
Tavattavissa Alex Koskelan saunalla
75 Rea Street,
Box 1803, Timmins, Ont.
Huom.! Erikoistilauksella kotiin.

Suomalainen nainen haluaa tiskariksi
Ontarion kämpille tai keittäjäksi pienelle kämpälle. Paikkaa haluava.
1387 St. Antoine St., Montreal Que. (186)

Kaksi tiskaria halutaan
Creighton Minen suomalaiselle poikatalolle. Palkka kolmekymmentä dollaria kuussa sekä vapaa asunto ja ruoka. Hakuaika päättyy syysk. 5 p:nä. Palvelukseen on astuttava kutsun saatua.
Creighton Mine, Ont. Box 91.
(186) Johtokunta.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena lokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltbina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

TORONTO, ONT.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana 12 Widmer St., Toronto, Ont. Tilda Kulju. (190)

WINNIPEG, MAN.

UUSI MATKAILIJA KOTI, W. Kokkola, 367 Elgin Ave., Winnipeg, Man. (188)

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietooni missä nykyisin vaeltaa tuttavani Väinö Ylimäenpää, kotoisin Kuortaneelta, Vaasan läänistä. Oleppa hyvä ja heitä kirjeellä.

John Mäenpää.

Box 87, Creighton Mine, Ont. (186)

Huoneita vuokrattavana

mieluummin pienelle perheelle. John Pelander, 184 Pape Ave., Toronto 8, Ont. (186)

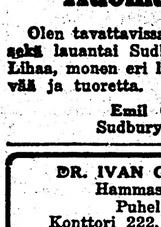

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 210
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

BALTIC AMERIKAN LINJA

Hyvät laivat
Halvat piletit
Ensiluokkainen palvelus

Köpenhaminasta: New Yorkista:
Laivat:
Heink. 4 p. "Estonia" Heink. 21 p.
Heinäk. 21 p. "Lituania" Elok. 7 p.
Elok. 15 p. "Estonia" Syysk. 1 p.
"Polonia" Syysk. 8
Elok. 24 "Lituania" Syysk. 18
Syysk. 19 p. "Estonia" Lokak. 6 p.
Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.

HUOM.! Erittäin halvat HUOM.! hinnat.

3 luokka Suomeen $106.50
3 luokka Suomesta 118.00
Tourist 3rd Cabin Suomeen 121.50
(ent. toinen luokka)

Lähempiä tietoja antaa lähin asiamies tahi:

Baltic America Line,
290 St. James Street,
MONTREAL, QUE.

J. V. Kannasto,
SUDBURY, ONT.
Box 69,

Sudbury

SACCO-VANZETTI-JUHLA

vietettiin Liberty-haalilla viime sunnuntai-iltana. Tilaisuus oli koonnut vain noin puoli huonetta yleisöä, joka kuitenkin sitä suuremmalla kiinnolla seurasi päivän merkitystä valaisevaa ohjelmaa.

Alkusoiton esitti osaston soittokunta.

Tervehdyspuheessaan teroitti tov. H. Ellmen Saccon ja Vanzettin muiston pyhittämistä. Toveri H. Niittynen lausui liikuttavan runon: "Ferenc Renyi". Toveritar Lempi Johnson esitti miellyttävästi pari laulua ja sen jälkeen piti tov. A. Vaara juhlapuheen, jossa käsitteli Sacco-Vanzetti taistelun vaiheita ja sen antamia opetuksia ja velvoituksia.

Puhuja alussa mainitsi, että Sacco ja Vanzetti eivät olleet kommunisteja, vaan periaatteellisia anarkisteja, jotka kuitenkin joutuivat vuosikausiksi kidutettaviksi ja uhraamaan lopuksi elämänsä sentähden, että taistelivat työtätekevän luokan elinehtojen parantamisen ja onnellisuuden tavoittamisen puolesta. Sen vuoksi on kommunistinen työväestö omistanut itselleen nämä marttyyrit. Kuvatessaan jutun vaiheita, osoitti puhuja, että Saccon ja Vanzettin syyttömyys South Braintreen murhaan, jonka johdosta kuolemantuomio langetettiin, oli moninkertaisesti tullut todistetuksi, mutta että kapitalistiluokka halusi sähkötuolin välityksellä päästä eroon näistä vihaamistaan radikaaleista, ja se toteutti tämän verenhimoisen päämääränsä koko maailman vastalauseista huolimatta. Mutta Sacco ja Vanzetti eivät ole ainoat marttyyrit. Luokkataistelu on eri maissa vaatinut tuhansittain uhreja ja tulee edleleenkin vaatimaan. Saccon ja Vanzettin kohtalo oli vain tyypillisenä esimerkkinä, joka velvoittaa Canadankin työväestöä toimintaan työväenpuolustusliiton rakentamiseksi ,sillä työväenluokan velvollisuus on pitää huoita niistä tovereista, jotka yhteisen asian vuoksi joutuvat kärsimään.

Muistojuhlassa oli vielä puhe tov. B. Tenhuselta, koskien se taistelua sodanvaaraa vastaan. Puhuja viittasi alussa siihen, miten nykypäivien sodat ulottuvat kokonaisten kansojen väliseksi taisteluiksi, jossa ei ainoastaan tuhota eri taistelevien puolien aseellisia voimia, vaan siviiliväestökin, ja että imperialistien kansainväliset etujen ristiriidat pyrkivät johtamaan uuteen suursotaan, jonka päämääränä tulee olemaan Neuvostoliiton tuhoaminen ja imperialistisen valtaryhmien herruuden ratkaiseminen. Kansainliitto ja Kelloggin sopimukset eivät poista sodanvaaraa. Viittasi nykyiään esiintyviin sotiin ja valtojen välisiin ristiriitoihin, jotka voivat olla aiheena tuleville suursodille. Selitti, että työväen velvollisuus on rakentaa voimakas puolue, joka pystyy taistelemaan sodanvaaraa vastaan ja mahdollisen sodan puhjettua, muuttamaan imperialistinen sota luokkasodaksi proletariaatin vapauttamiseksi.

Muistojuhlassa oli lisäksi kuorolaulua suom. osaston sekakuorolta sekä lopuksi "Internationale" soittokunnan säestyksellä.

HARJOITUKSIA NÄYTELMÄSTÄ "NAISEN TAHTO"

keskiviikkona ja perjantaina kello 8 ip. Näyttelijät! joka mies kun sotamies.

INCO VAATINUT TAASEN IHMISHENGEN

Eilen kuoli International Nickel-yhtiön sairaalassa Copper Cliffissä eräs puolalainen kaivosmies Incon Frood-kaivannolla sunnuntai-illalla saamiinsa vammoihin. Hän oli työskennellyt n.k. "driftissä", missä hän jäi irtautuneiden kivilohkareiden alle, murskaantuen hänen molemmat jalkansa ja kätensä, sekä viottuen selkä vaikeasti.

Kalliisti saavat työläiset maksaa Incon huimaavista voitoista.

PALVELIJATTARIEN ILTAMAT

Pitäkää mielessänne palvelijattarien iltamat tänäiltana, alkaa kello 8.30. Ohjelma on ensiluokkainen. Tanssia lopuksi aamupuoleen yötä hyvällä soitolla.

MITÄKÖ ENSI SUNNUNTAINA?

Jokaisen sudburylaisen ja ympäristöläisen tulee pitää muistissaan, että ensi sunnuntaina on kesän viimeiset urheilukilpailut Unionpuiston urheilukentällä. Kilpailuista tulee lujimmat ja mielenkiintoisimmat mitä tänä kesänä on keski-Ontariossa ollut. Viestit jo yksistään ovat sellaista "tavaraa", että ne kiskasevat matkaansa jörömmänkin luonteen. Viestejä onkin näissä kilpailuissa kokonaista kolme. Pohjoisesta pitäisi näihin viestikilpailuihin tulla ainakin Timminsistä ja Kirkland Lakelta joukkue kuhunkin viestiin. Varmaa tietoa ei tosin vielä ole tuleeko näistä molemmista paikoista, mutta varmaa on että pohjoinen tulee viesteihin edustetuksi.

Yksityiskohtaisissa kilpailuissa on mielenkiintoinen olympialainen viisiottelu. Tällaista ottelua ei tietääksemme ole aikasemmin Sudburyssa kilpailtu, taittu harvoin kilpailla koko liitossa, joten sekin osaltaan lisää mielenkiintoa. Osanottajiksi tulee luonnollisesti parhaat pojat kaikilta kulmilta liittoamme. Kolmentuhannen metrin juoksu on myöskin ohjelmassa. Samoin naisille ja alle 15 v. pojille juoksuja. Ei sovi unohtaa myöskään ikämiesten kilpailuja.

Muistakaahan siis kaikki, että ensi sunnuntai on sellainen päivä jolloin nähdään tämän kesän kireimmät kilpailut keski-Ontariossa. Lopuksi voin mainita, että urheilukenttä, jossa kilpailut suoritetaan tulee olemaan hyvässä kunnossa. Kentällä on tehty lujasti töitä viimeiset kolme viikkoa, jotén se tulee olemaan hyvässä kunnossa. Ei siis tarvitse yleisönkään ottaa kilpailuja katsomaan lähtiessään uimapukua, sillä siellä pärjää jo muutenkin.

KISAN URHEILIJOILLE HUOMAUTUS

Keskiviikko-iltana jokainen kisalainen urheilukentälle, sillä siellä suoritetaan karsinnat ensi sunnuntain viestejä varten. Urheilijoiden tulee saapua karsintoihin lukuisana, sillä 1600 m:n viestiin on tarkoitus laittaa kaksi joukkuetta, samoin myöskin 4x100 m:n viestiin. Alle 12 vuoden poikien myöskin oltava paikalla. Kello 7 ill. siis urheilukentällä tavataan!

SUOMI-CANADA

Säännöllinen ja vilkas matkustajayhteys molempiin suuntiin

SKANDINAVIAN-AMERIKAN LINJAN

Neljällä Pikavaltamerilaivalla

Seuraavat lähimmät kulkuvuoromme New Yorkista:

SS. "UNITED STATES" ..... Elokuun 25 p.
SS. "HELLIG OLAV" ..... Syyskuun 1 p.
SS. "OSCAR II" ..... Syyskuun 8 p.
SS. "FREDERIK VIII" ..... Syyskuun 15 p.
SS. "UNITED STATES" ..... Syyskuun 29 p.

Suuret Jouluhuvimatkamme Canadasta

Halifaxista:

SS. "OSCAR II":lla, Marraskuun 26 p:nä kello 10 a. p.
SS. "FREDERIK VIII":lla, jouluk. 10 p. klo 10 ap.

Mr. A. Vuorinen Montrealin konttoristamme seuraa matkustajia Montrealista laivalle saakka.

PILETTIEN MYYNTI JA PAIKKOJEN TILAUS PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ

Pyytäkää lähimmältä asiamieheltämme tarkempia selityksiä tai kirjoittakaa suoraan meille.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

1410 Stanley Street, —— Montreal, Que.

Scandinavian-American Line, 461 Main Street, Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

Työnpäivän JUHLAT TORONTOSSA

S.J. TORONTON OSASTON NÄYTTÄMÖ
957 Broadview Ave.

— esittää —

Lauantaina, syyskuun 1 päivänä

"Kuningas Teivas"

(PIRKKALAN VALTIAS)
4-näyt. näytelmä pakanuuden ajoilta

HENKILÖT:

KUNINGAS TEIVAS (Pirkkalan valtias) ..... A. Roine
LEMMA, hänen poikansa (Taanpäin valtias) .....Gunnar Myrsky
PYYNIKKI valtiatar, Teivaan nuorikko ..... Ida Valpas
KYRÖ, Lappa päällikkö ..... Oskar Setälä
INKU, lappalainen (Pyynikin avain piika) ..... Maikki Setälä
Sotilaita

Tapahtuu kuninkaan talossa Pirkkalassa. Aika tarunomainen.

Sisäänpääsy 50 senttiä. **Esitys alkaa 8.30 illalla.**

Sunnuntaina, syyskuun 2 päivänä
Alkaa kello 3 Donin laaksossa kentällä

URHEILUKILPAILUT: 5-ottelu: korkeushyppy, kolmiloikka, kiekonheitto, keihäänheitto ja 100 metrin juoksu.

—— JUHLALIPPU 10c. ——

Ohjelma-ILTAMAT

Don Haalilla, alkaen kello 8 illalla

Kp. agit-prop. komitean järjestämänä ja muitten alaseurain avustamana

— Monipuolinen ohjelma —

Maanantaina (Työnpäivänä) syysk. 3 p.

toimeenpanee

Suuret Kenttäjuhlat

S. J. Toronton osaston kesäkomitea
DON LAAKSOSSA

OHJELMA ,(alkaa kello 2 iltapäivällä) puhe, runo, kauneuslausuntoa, humoria ja satukilpailu. Vesimelonin syöntiä, pyramiideja.

URHEILUKILPAILUT alkaa kello 11 aamulla 3,000 metrin juoksulla, sitten ikämiesten 1,000 metrin juoksu. Windsorin "Visan" ja Toronton "Yrityksen" välinen viestinjuoksu 800x400x200x200, alkaen kello 1 j.pp.

Naisten 100 metrin juoksu alkaa kello 1.30.

JUHLALIPPUJA KENTÄLLÄ 15c. HYVÄ RAVINTOLA.

Tanssia lavalla vapaasti

Tanssit jatkuu Don Haalilla
Alkaen kello 8.30 illalla

Orkesteri soittaa. **Sisäänpääsy 25 senttiä.**

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa **SUURISSA LAIVOISSA**

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Käydessänne Englehartissa tulkaa

C. H. Powell and Sons kauppaan

Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.

Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.

PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Gramofooni levyjen tilaajille

Kaikki jotka ovat lähettäneet levytilauksia Vapauden Montrealin kirjakauppaan ja eivät ole vielä saaneet levyjään, pyydetään odottamaan vielä muutama päivä sillä kaikki tilaukset täytetään kun Columbia komppaniassa tehtyjen muutoksien takia saadaan levyt valmiiksi.

Uusia syyskuun levyjä

3079 Talkoo polkka, Honolulu, Leo Kauppi.

3080 Proletaarit nouskaa, korven raatajille Hannes Saari. (186)

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St., Montreal, Que.

Northern Domestic Engineering Co., Ltd.

Sähkölankotusta, levy- ja tinasepän työtä. Putkitus- lämmitys- ja ilmanvaihtotyötä.

"Floor Surfacing" tekee vanhat lattiat kuin uusiksi ja uudet helpommiksi varnissata.

Ei mikään työ liian pieni, ei mikään työ liian suuri. Hinta-arviot vapaasti.

PUHELIN 216 — KIRKLAND LAKE, ONT. — 45 GOVERNT. ROAD

AINA TÄSMÄLLISET EI KOSKAAN HUOLIMATTOMIA

Matkustakaa Suomeen

—— SUOSITULLA ——

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

LYHYT JA MUKAVA MATKA SUOMEEN

Göteborgin kautta

LAIVOJEN KULKUVUOROT NEW YORKISTA:

Moottorilaiva "GRIPSHOLM" SYYSK. 8 P.
"STOCKHOLM" SYYSK. 15 P.
"DROTTNINGHOLM" SYYSK, 22 P.

Ei mitään hankaluuksia New Yorkin kautta matkustaessa. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia.

Tulkaa Montrealiin noin pari kolme päivää ennen purjehduspäivää ja ilmoittakaa RUOTSIN AMERIKAN LINJALLE osoitteella: Swedish American Line, 1410 Stanley Street, Montreal, Que., saapumisestanne, niin Linjan suomalainen edustaja on vastassa asemalla ja auttaa Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta passi ja muiden matkaa koskevien asioiden järjestämisessä.

Ruotsin Amerikan Linjan Ensimäinen Syysretki Canadasta

Nopea ja hyvin tunnettu

H|L "DROTTNINGHOLM"

HALIFAXISTA, MARRASK. 19 P:NÄ

Linjan Montrealin konttorin johtaja Mr. Aarne Rutquist, joka on suomalainen, tulee henkilökohtaisesti huolehtimaan matkustajien mukavuudesta Montrealista Halifaxiin laivaan saakka.

Kaksi Suurta Jouluhuvimatkaa

Kuuluisa Moottorilaiva "GRIPSHOLM"

HALIFAXISTA, JOULUKUUN 5 P:NÄ

Mr. John Stahlberg

Linjan suomalainen asiamies Montrealissa tulee henkilökohtaisesti johtamaan tämän huvimatkan Suomeen saakka.

— UUSI —

Loistomoottorilaiva "KUNGSHOLM"

NEW YORKISTA, JOULUKUUN 8 P:NÄ

TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT!

Ostakaa piletit Suomessa oleville sukulaisillenne ja ystävillenne Ruotsin Amerikan Linjalla että heidän matkansa muodostuisi mahdollisimman hauskaksi.

Halutessanne tarkempia tietoja matkan koskevista asioista kääntykää lähimmän paikallisasiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.

J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.

TOVERIT CANADASSA!

Tarjoamme tilattavaksenne kirjan "TAISTELUSSA VAPAUDEN JA OIKEUDEN PUOLESTA", kirj. Erik Drake, 400 sivua, kuvauksia vallankumousliikkeistä Suomessa ja Venäjällä, vallassaolevat kapitalistit kieltäneet sitä Suomessa levittämästä ja kustantaja tuomittu 6 kk. vankeuteen. Canadaan voimme sitä kuitenkin lähettää, hinta $1.00 lähetyskuluinen ja on se lähetettävä tilauksen mukana. Tehkää tilaus osotteella:

Kirja-asioimisto,
Woltti as., Finland, Europe

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko ..... .50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.50
Steinin Cold Cream 1.25

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.